

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
May 24, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽĖ - MAY 24, 1996

Nr. 102

L. Linkevičius Vašingtone tikino, kad Lietuva pasiruošusi NATO narystei

Vašingtonas, gegužės 22 d. — Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius trečiadienį lankydamasis Vašingtone susitiko su JAV gynybos sekretoriumi William Perry.

Kaip praneša Lietuvos ambasados spaudos skyrius, valandą trukusiame pokalbyje Pentagono Lietuvos ministras pristatė savo šalies požiūrį į NATO plėtimą, apibūdino Lietuvos ir JAV bendradarbiavimą, Baltijos regiono valstybių bendradarbiavimą, aptarė „Partnerystės vardan taikos“ programos plėtimą ir perspektyvas.

Anot ministro, plečiant NATO svarbu, kad būtų aišku ir kas įstoja į NATO ir kada. Kaip bus atsakoma į klausimą „kada“ priklausys nuo šalių pasirengimo lygio, tačiau Lietuvą neramina vis dar esamas neaiškumai, atsakant į klausimą „kas“. Ministras Linkevičius teigė, jog pagal penkis sekretoriaus Perry suformuluotus atitikimo NATO narystei kriterijus, Lietuva laiko save tinkama kandidatė į NATO narys ir parėmė savo teiginį pavyzdžiais.

Kalbėdamas apie Baltijos šalių batalioną Jungtinių Tautų taikos palaikytojų pajėgose, vadinamą BALTBAT, ministras Linkevičius pažymėjo Lietuvos pasirengimą toliau jame dalyvauti, toliau didinti Lietuvos kariuomenės sąveikumą su Vakarų valstybių gynybinėmis struktūromis.

Aptardamas „Partnerystės vardan taikos“ programą, ministras siūlė vykdyti daugiau bendrų su JAV kariškiais pratybų ir kitų bendradarbiavimo renginių Lietuvos žemėje.

JAV gynybos sekretorius William Perry su malonumu pabrėžė, kad šis susitikimas su min. Linkevičiumi — penktasis. Išdėstydamas JAV požiūrį į saugumo organizavimą Europoje, sekretorius Perry pažymėjo Amerikos suinteresuotumą Lietuvos kaimynės — Rusijos — dalyvavimu, kuriant tokią sistemą ir išreiškė viltį, kad Jungtinės Valstijos pavyks įtikinti pastarąją, jog NATO garantuoja stabilumą Europoje.

Pokalbio metu buvo apžvelgtas JAV teikiama parama Lietuvai gynybos srityje. Pažymėta, jog Amerika ir toliau finansuos Lietuvos kariškių mokymąsi JAV. Pagal Varšuvos iniciatyvą, amerikiečiai ir toliau skirs lėšas ryšių, transporto ir kitų reikiamų priemonių įsigijimui ir

priežiūrai. Šiems tikslams amerikiečiai skiria 1.5 milijonų dolerių.

JAV gynybos sekretorius ir kiti susitikime dalyvavę pareigūnai aukštai įvertino asmeninį ministro Linkevičiaus indėlį į dvišalius santykius. Buvo pažymėta, jog sklandžiai bendradarbiaujama su Lietuvos Krašto apsaugos ministerija. Bendri JAV-Lietuvos projektai vykdomi dalykiškai. Sekretorius Perry asmeniškai labai gerai atsiliepė apie Lietuvos kareivius, dalyvaujančius taikos palaikymo misijoje Bosnijoje.

JAV Nacionalinėje Saugumo Taryboje įvykusiame ministro Linkevičiaus susitikime su JAV prezidento Clinton specialiu padėjėju Daniel Fried pasikeista nuomonėmis dėl NATO plėtimo ir Lietuvos perspektyvų NATO narystės atžvilgiu. Daniel Fried nurodė į didėjantį JAV dėmesį Baltijos šalių saugumui. Jis pažymėjo, jog daugeliu atžvilgiu Lietuva atitinka būsimiems NATO nariams nurodytus kriterijus. Lietuvos poziciją NATO narystės atžvilgiu JAV prezidento padėjėjas įvertino kaip gerai apgalvotą. Jis pažymėjo, jog Lietuvai integruojantis į Europą, ypač svarbūs geri jos santykiai su kaimynais. Lietuvos ir Lenkijos santykiai Vašingtone vertinami kaip pavyzdys kitoms šalims.

Visuose susitikimuose ministras Linkevičius pabrėžė esantį sutarimą Lietuvos Seime ir visuomenėje dėl narystės NATO ir nurodė, kad tikimasi šiuo klausimu kuo greitesnio aiškumo.

Antrąją savo vizito dieną, iškilmingoje ceremonijoje prie Iščinomo kareivio-kapo Arlington valstybinės kapinės, ministras Linas Linkevičius Lietuvos vardu padėjo tautinėmis spalvomis papuoštą vainiką. Ministras buvo pasitiktas pabūklų salvėmis. Ministro garbei buvo surengtos pabūklų salves, išrikiuoti 75 kariškiai, atstovaujantys visoms JAV ginkluotųjų pajėgų rūšims. Karinis orkestras atliko Lietuvos ir JAV himnus. Ceremoniją puošė Lietuvos ir JAV valstybinės vėliavos, kurias laikė JAV kariškiai. Lietuvos delegacija taip pat aplankė JAV karininko S. Harris, žuvusio Lietuvos nepriklausomybės kovose, kapą, JAV prezidento John Kennedy palaidojimo vietą.

Lenkijos švietimo ministras žada atidaryti lietuvišką mokyklą Seinuose

Vilnius, gegužės 22 d. (AGEP) — Lenkijos švietimo ministras Jerzy Wiatr užtikrino, kad atsiradus reikiama lietuvių moksleivių skaičiui, Seinuose bus atidaryta lietuviška mokykla, o esant poreikiui — lietuviškų mokyklų skaičius bus didinamas. Tai ministras ir Lenkijos Seimo narys pasakė trečiadienį, susitikęs su Lietuvos ambasadoriumi Varšuvoje Antanu Valioniu ir generaliniu konsulu Šarūnu Adomavičiumi.

Susitikime pažymėta, kad abiejose šalyse tautinių mažumų poreikiams skiriama vis daugiau dėmesio, tačiau

sąlygos nėra vienodos — Lenkijoje neišpletotas lietuviškų mokyklų tinklas, trūksta vadovėlių lietuvių kalba.

Lietuvos ambasada Varšuvoje pranešė, kad buvo atkreiptas ministro dėmesys į tai, jog nuo 1989 m. Lenkijoje nebuvo išleistas nė vienas vadovėlis lietuviškoms mokykloms. Tuo tarpu Lietuvoje visos lenkiškos mokyklos nemokamai aprūpina mokytojus lietuvių kalba išleista vadovėliais 1-12 klasioms.

Susitikime, be kita ko, pažymėta, kad Lenkijoje nėra tautinių mažumų įstatymo, o dar 1994 m. priimtas Lenkijos

Uzbekijos vicepremieras M. Usmanov (kairėje), vadovaujantis šimto Uzbekijos verslininkų delegacijai Lietuvoje, gegužės 15 d. susitikęs su Lietuvos premjeru Mindaugu Stankevičiumi, jam įteikė dovaną. Uzbekijos delegacija į Lietuvą buvo atsiųžusi 40 įmonių gaminių, kurių paroda buvo atidaryta Vilniuje gegužės 14 dieną. Tačiau dėl staigios jų delegacijos nario mirties, jie turėjo nutraukti vizitą, kad musulmonišku papročiu galetų savo mirusįjį palaidoti vienos paros laikotarpį.

Nuotr. G. Mačiulio, Elta

Vyriausybė tvirtina, kad banko suvalstybinimas nepažeis indėlininkų interesų

Vilnius, gegužės 22 d. (AGEP) — Lietuvos vyriausybė teigia, kad antradienį vyriausybės priimtas ir Seimui pateiktas projektas dėl Lietuvos Akcinio Inovacinio Banko (LAIB) suvalstybinimo nepažeis indėlininkų interesų. Vyriausybės Informacijos centro trečiadienį paskelbtame pareiškime rašoma, kad toks sprendimas net suteiks indėlininkams papildomų garantijų.

„Vyriausybė pasirėngusi vykdyti jau ankstesniuose įstatymuose bei nutarimuose įteisintus pažadus dėl gyventojų indėlių šiame banke išsaugojimo“, užtikrinama pranešime. Įvykdus banko veiklos atgaivinimo darbus, LAIB galės atlikti visas operacijas, o indėlininkai — disponuoti savo lėšomis, ir tokias sąlygas vyriausybė sieks sukurti kuo greičiau.

Vyriausybės vardu pareiškimas paskelbtas po to, kai LAIB laikinasis administratorius Romualdas Visokavičius pareiškė, kad vyriausybės pažadas nuo

lapkričio 1 d. leisti visiems indėlininkams laisvai disponuoti banke įsaldytais lėšomis, yra „realiai nepagrįstas“. Be to, R. Visokavičius teigė, jog ir akcininkai bus nepatenkinti vyriausybės sprendimu suvalstybinti banką. Ketvirtadienį Vilniuje šaukiamas LAIB akcininkų susirinkimas.

Centro Sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas trečiadienį paskelbtame pareiškime taip pat sukritikavo vyriausybės sprendimą suvalstybinti krizės ištiktą Lietuvos Akcinį Inovacinį Banką, pareiškęs, jog jam

igyvendinti reikės „neleistinų valstybės išlaidų“. Anot Ozolo, „Taip sprendžiant problemas, greitai nebeturėsime nė vieno komercinio banko“.

Lietuvos Seimo narys R. Ozolas atkreipia dėmesį, kad vyriausybė nutarė suvalstybinti LAIB, kai jis „pateikė konkrečius planus, kaip likviduoti „gruodžio krizės“ pasekmes, nenaudojant valstybės lėšų“. Preliminariasis skaičiavimas, banko atgaivinimo išlaidos gali siekti iki pusės milijardo litų.

Opozicinės Centro Sąjungos pirmininkas mano, kad „tuo vienašališku vyriausybės nutarimu inicijuojamas dar vienas itin stambaus masto neįstatyminis biudžeto naudojimo faktas“.

Konservatoriai siūlo privačių ir valdiškų interesų atskyrimo mechanizmą

Vilnius, gegužės 20 d. (AGEP) — Seimo konservatorių frakcija parengė kovos su korupcija įstatymo projektą, kurio tikisi sukurti mechanizmą, „užker-

tantį kelią galimiems politikų, valdininkų, pareigūnų piktnaudžiavimams“. Įstatymo projektą pirmadienį spaudos konferencijoje pristatęs teisininkas Julius Adomaitis sakė, kad šiuo įstatymu siekiama „pašalinti valdininkų kiemą“. Svarbiausia nustatyti tarnybinės etikos principus ir atsakomybę už taisyklių nesilaikymą, sakė teisininkas ir pabrėžė, kad valdininkai turi deklaruoti savo finansinius interesus.

Įstatymo projekte siūloma apibrėžti „korupcijos“, „paprakimo“, „interesų konflikto“ ir kitas sąvokas. Numatyta, kad valdininkai, politikai ir pareigūnai, turėdami finansinių interesų sprendžiant tam tikrą klausimą, privalo apie tai pranešti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai. Tokia institucija siūloma įsteigti Teisingumo ministerijoje.

Konservatorių frakcijos seniūnas Andrius Kubilius sakė, kad savivaldybių valdininkų privačių ir valdiškų interesų konfliktą sprendžia prieš metus daugelyje savivaldybių priimtos etikos taisyklės. Tačiau, sakė jis, kol nėra priimtas toks įstatymas, Lietuva yra bene vienintelė šalis Vidurio Europoje, neturinti privačių ir valdiškų interesų konfliktą reguliuojančio įstatymo.

Europos Taryba nedarys sprendimo pagal G. Frundos kaltinimus

Vilnius, gegužės 22 d. (AGEP) — Lietuvos delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje narys, Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis mano, kad dėl Rumunijos parlamentaro George Frunda memorandumo, kuriame teigiama, kad Lietuva nevykdo įsipareigojimų Europos Tarybai, dabar jau „užverstas lapas“.

Pirmadienį Paryžiuje ET Juridinių reikalų ir žmogaus teisių komitetas dar kartą svarstė G. Frundos išvadą bei Lietuvos vyriausybės atsakymą ir nutarė nedaryti jokio sprendimo kol nebus suformuota nauja tikrintojų delegacija, kuri parengs naują pranešimą.

K. Bobelis trečiadienį spaudos konferencijoje sakė, kad komiteto posėdyje G. Frunda, kaip ir anksčiau, kalbėjo labai nekonkrečiai ir vėl tvirtino, kad Lietuva nėra ratifikavusi Žmogaus teisių apsaugos Konvencijos, nors Lietuva tai padarė pernai pavasarį. Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas paneigė šiuos G. Frundos tvirtinimus ir pabrėžė, kad jo pranešimas „yra visiškai atsilikęs“.

Perskaitęs vyriausybės atsakymo paskutinįjį sakinį, kad Lietuva laiko G. Frundos memorandumą „neobjektyviu, šališku ir nekompetetingu“, K. Bobelis pažymėjo, jog Lietuva toleruos bet kokį komiteto sprendimą dėl naujos delegacijos sudarymo. Tačiau jis kvietė komiteto na-

rius suprasti, kad G. Frunda yra Lietuvai nepriimtinas ir Lietuvoje laikomas čia „persona non grata“.

Spaudos konferencijoje K. Bobelis sakė pasipiktinęs Lietuvos ambasadoriaus Europos Taryboje Aurimo Tauranto elgesiu, kuris po to pareiškė, jog tai nėra Lietuvos Respublikos pozicija. K. Bobelis pabrėžė padarysias „demonstraciją vyriausybei“. Seimo narys nesiginčijo su ambasadoriumi komiteto posėdyje ir sakė nežinąs, apie ką kalbėjo ambasadorius. Taurantas — apie vyriausybės atsakymą, ar apie pastebėjimą, kad G. Frunda yra nepageidaujamas asmuo Lietuvoje. Tačiau Bobelis sakė kalbėjęs, remdamasis atsakymu, kurį vyriausybės įgaliotas Europos Tarybai įteikė pats ambasadorius.

Kokia bus suformuota nauja Lietuvos tikrintojų delegacija ir kada ji atvyks į Lietuvą, greičiausiai paaiškės birželio pabaigoje per Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos biuro posėdį, vyksiantį vasaros sesijos metu. ET Parlamentinės Asamblėjos biuro sudaro asamblėjos prezidentas, viceprezidentai bei politinių grupių vadovai.

Trečius metus būdama Europos Tarybos nare, Lietuva su Rumunijos parlamentaru ginčijasi nuo pernai metų kovo mėnesio, kai jis tris dienas lankėsi Lietuvoje ir pateikė Europos Tarybai labai neigiamas išvadas apie įsipareigojimų vykdymą, tautinių mažumų bei nutautintųjų padėtį.

Lietuvos lenkai grasina skųstis Europos Tarybai dėl diskriminacijos

Vilnius, gegužės 16 d. (AGEP) — Apie 1,000 senyvo amžiaus Lietuvos lenkų protesto demonstracijoje prie Seimo rūmų Lietuvos valdžią išvadino „fašistais, panašiais į Baltarusijos vadovus“ ir pagrasino skųstis tarptautinėms organizacijoms dėl jų manymu, šalyje pažeidimų tautinių mažumų teisių. Jie buvo iš anksto gavę leidimą

gegužės 16 d. surengti mitingą Nepriklausomybės aikštėje Vilniuje, kad pareikštų nepasitenkinimą numatomu Vilniaus plėtimu, žemės nuosavybės sugrąžinimo tvarka ir Lietuvoje veikiančia tautinių mažumų švietimo sistema.

Protesto akcijos dalyviai kalbėjo lenkiškai ir buvo iškėlę plakatus lenkų, rusų ir anglų kalbomis, reikalaujančius „nustoti diskriminuoti“ tautines mažumas. Oratoriai sakė, kad Lietuvos valdžia „nuo savivaldybių iki prezidento“ neišklausė lenkų bendruomenės būdu, todėl žadėjo skųstis Europos Tarybos atstovams, atvykiantiems į Lietuvą tikrinti tautinių mažumų padėtį.

Daugiau nei valandą trukusią protesto demonstraciją organizavo Lenkų Sąjunga ir Lenkų Rinkimų Akcija. Demonstracija praėjo be incidentų. Reaguodamas į pastaruoju metu Lietuvos lenkų reikiamus protestus, Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos vyriausybės paskelbė specialų pareiškimą, kuriame pabrėžiama, kad „tautinės mažumos Lietuvoje turi visas teises, numatytas Lietuvos įstatymais ir tarptautiniais dokumentais“.

Henrikas Juškevičius atvyko į Lietuvą, lydedamas UNESCO generalinį direktorių Federico Mayor, kurį A. Brazauskas apdovanojo Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 1-ojo laipsnio ordinu.

Lietuvai 1990 metais paskelbus nepriklausomybę, H. Juškevičius buvo Sovietų Sąjungos Televizijos ir radio komiteto pirmininko pavaduotojas, tautinių mažumų ir valdiškų interesų konfliktą reguliuojančio įstatymo.

Reaguodamas į pastaruoju metu Lietuvos lenkų reikiamus protestus, Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos vyriausybės paskelbė specialų pareiškimą, kuriame pabrėžiama, kad „tautinės mažumos Lietuvoje turi visas teises, numatytas Lietuvos įstatymais ir tarptautiniais dokumentais“.

Daugiau nei valandą trukusią protesto demonstraciją organizavo Lenkų Sąjunga ir Lenkų Rinkimų Akcija. Demonstracija praėjo be incidentų.

Reaguodamas į pastaruoju metu Lietuvos lenkų reikiamus protestus, Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos vyriausybės paskelbė specialų pareiškimą, kuriame pabrėžiama, kad „tautinės mažumos Lietuvoje turi visas teises, numatytas Lietuvos įstatymais ir tarptautiniais dokumentais“.

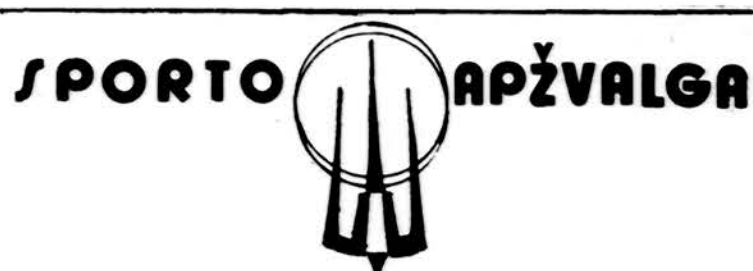
Reaguodamas į pastaruoju metu Lietuvos lenkų reikiamus protestus, Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos vyriausybės paskelbė specialų pareiškimą, kuriame pabrėžiama, kad „tautinės mažumos Lietuvoje turi visas teises, numatytas Lietuvos įstatymais ir tarptautiniais dokumentais“.

Reaguodamas į pastaruoju metu Lietuvos lenkų reikiamus protestus, Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos vyriausybės paskelbė specialų pareiškimą, kuriame pabrėžiama, kad „tautinės mažumos Lietuvoje turi visas teises, numatytas Lietuvos įstatymais ir tarptautiniais dokumentais“.

KALENDORIUS

Gegužės 24 d.: Vincentas, Jovana, Zuzana, Gina.

Gegužės 25 d.: Beda, Grigalius, Marija, Magdalena, Almantas, Jovile. 1915 m. gimė filosofas dr. Juozas Girnius.

Redaktorė Irena Regienė

APIE 46-SIAS Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNES

Jau suskaičiuoti visi 46-jų Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių rungtynių taškai, išdalinę dovanos bei laimėjimai, gražūs mūsų jaunimėlis išvažiavo atgal į savo namus iš lietuviškosios Čikagos, kur tris dienas (gegužės 17-19 dienomis) virė varžybinis karštis ir liejosi prakaitas (pilna ta žodžio prasme). Nežinia kas toms dienoms užsakė sunkiai pakeliamus karščius, todėl 90 laipsnių temperatūra gal kiek ir slopino mūsų jaunimo žaidimo kokybę.

Tačiau, pagal galimybes, viskas vyko nustatytu planu. Nors, žinoma, čia pasigesta tinklinio varžybų, na, ir paskutinėmis dienomis iškristusių ledo ritulio rungtynių (pradžioje atsisakė dalyvauti torontiečiai ir jų pėdomis kiek vėliau pasiekė hamiltoniečiai).

Kadangi šių žaidynių šachmatų varžybos įvyko savaitę anksčiau (gegužės 11-12 dienomis), tai šį kartą pasitenkinta išimtinai tik krepšiniu. Bet šioje sporto šakoj būta didelio susidomėjimo: čia varžėsi net 23 komandos, rungtyniaujančios vyrų A ir B klasėse, jaunių A bei moterų klasėse.

Reikia pasidžiaugti, kad čia buvo įdomių susitikimų ir kai kurių komandų lygis gana aukštas. Vyrų A klasėje čempionų vardą nusisėdė 1994 ir 1995 metų nugalėtojai – Čikagos LSK „Lituanica“. Ji taip pat laimėjo ir vyrų B klasėje, nedalyvaujant praėjusių metų nugalėtojui – Bostonui. Tik jaunių klasėje „Lituanica“ baigėme turėjo nusileisti Detroito „Kovui“ ir perleisti jiems du kartus iš eilės pelnytą meistrystę. Dar vieną meistrystę vardą „Lituanica“ nugalėjo ir moterų klasėje, kurių varžybas rečiau dabar matome. Čia šį kartą pasirodė tik dvi komandos ir laimėjimas atiteko čikagietėms, įveikusiomis Hamiltono krepšininkes.

Krepšinio varžybų pravedimu rūpinosi ASK „Lituanica“ vyrai su Algiu Tamošiu. Rimu Dirvoniu ir kitais prie. Ypač didelė našta teko R. Dirvoniu, turėjusiam vadovauti „Lituanica“ krepšinio komandoms (o jų buvo net šešios). Gaila, kad nebuvo rasta salių pačioje Čikagoje ar ar-

timose jos apylinkėse, todėl reikėjo pasitenkinti tolimesniame vakariniame Wheaton priemiestyje esančiomis salėmis.

Tačiau, norėjusieji galėjo jas rasti ir sugebėjo atvykti pasižiūrėti įdomių susitikimų, o taip pat turėjo progą pabendrauti su sportininkais. Apgailėtina, kad visuomenė nelabai įvertino mūsų jaunųjų pastangas. Tačiau, tai mūsų tarpe yra nuolatinis reiškinys. Reikia džiaugtis, kad mūsų sporto vežimas, nors ir sunkiai, bet dar juda į priekį.

Vyrų A klasėje – Čikaga ir Torontas

Vyrų A klasės varžybose, dalyvavo 6 komandos, kurių dvi buvo iš Toronto („Aušra“ ir „Vytis“) ir viena iš kaimyninio Hamiltono. JAV čia atstovavo Čikagos „Lituanica“, Detroito „Kovas“ ir New Yorko LAK. Daugiausia laimėjimų per 45 metus iki šiol buvo pasiekę New Yorko „Lietuvių Atletų“ klubo krepšininkai (9), o po jų rikiavosi „Lituanica“ (7 laimikiai). Niujorkiečiai šį kartą atvyko nelabai stipria sudėtimi ir jau pusfinalyje turėjo nusileisti Toronto „Aušrai“ 57-55, nors savo grupėje buvo įveikę abu varžovus – Detroito „Kovą“ ir Hamiltono „Kovą“.

Toronto „Aušra“ iki šiol krepšinio vyrų A klasėje buvo iškovojo 4 meistrystes, įveikusi niujorkiečius, stojo finalan prieš „Lituanicą“. „Lituanica“ jau grupinėse varžybose buvo kartą nugalėjusi „Aušros“ atstovus 65-59, taip pat ir Toronto „Vytį“ 74-52. Todėl finale buvo laukiama vėl čikagietų pergales.

Tačiau šį kartą rungtynių pradžia priklausė torontiečiams, kurie visą pirmą kėlinį vedė ir jį baigė 29-22 savo naudai, ir po pertraukos jie dar kurį laiką nenorėjo pasiduoti, vienu metu skirtumą buvo net padidinę iki 34-25. Bet po to vaizdas kiek pasikeitė, nes treneris R. Dirvonis savo vyrams įkvėpė daugiau kovingumo dvasios ir kvietė labiau susirūpinti gynyba. Tas padėjo ir, likus žaisti dešimčiai minučių, pasekmė buvo 43-37. O tada per truputį daugiau negu minutę laiko „Lituanica“

Čikagos ASK „Lituanica“ komanda – 46-jų Š. Amerikos lietuvių krepšinio vyrų A klasės nugalėtoja su 1 vietos taure.

Nuotr. Ed. Šulaičio

pataikė tris metimus iš eilės ir pasekmė jau lygi – 43-43. Torontiečiai dar kartą išėjo į priekį 45-43, tačiau „Lituanica“ veteranas Alius Baris imeta dvitaškį ir dar pridėda baudą. Beje, Baris daug padėjo „Lituanicai“ lemtinguose momentuose, panašiai, kaip ir Valparaiso universiteto rinktinės žaidėjas Antanas Vilčinskas – tautietis iš Lietuvos, jau pernai žaidęs „Lituanica“ eilėse. Šis aukštaūgis vyras daug prisidėjo prie komandos pergales. Torontiečiai bandė nepasiduoti, dar buvo priartėję 57-61, tačiau tai buvo viskas, ką jie įstengė padaryti. Tada sekė „Lituanica“ šūolis ir rungtynių lentoje jų paibaigoje švietė 66-59 rezultatas.

Be aukščiausių minėtų krepšininkų prie „Lituanica“ pergalės nemažai prisidėjo ir kiti komandos žaidėjai: J. Abramavičius, J. Falkner, A. Jonynas, D. Siliūnas, P. Stukas, T. Wojcek.

Trečioji vieta New Yorkui

Vyrų A klasėje III vietą iškovojo New Yorko LAK, kurio krepšinio komanda, panašiai kaip ir „Lituanica“, pradinėse grupinėse varžybose, pasiekė du laimėjimus (įveikė Detroitą 65-45 ir Hamiltoną 102-97). Tačiau, pralaimėjus Toronto „Aušrai“, galėjo varžytis tik del

trečios vietos. Niujorkiečių varžovu buvo Detroito „Kovas“, grupinėse varžybose, pasiekę (64-47) ir pralaimėjimą (New Yorkui).

Šį kartą, kaip ir grupinėse varžybose, stipresni buvo New Yorko „Atletai“, laimėję 79-72. Pagal Detroito „Kovo“ vadovą Algį Rugienį (jis yra ir JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas sporto reikalams), detroitiečių eilėse trūko poros pajėgių krepšininkų. Tai ir sužlugdė jų viltis į prizines vietas.

Penktoje vietoje liko Hamiltono „Kovas“, kuris be žaidimo laimėjo prieš Toronto „Vytį“ (ši komanda nenorėjo rungtyniauti).

Vyrų B klasėje komandos išrikiavo taip: 1. Čikagos „Lituanica I“, Clevelando „Žaibas“, 3. Detroito „Kovas“, 4. New Yorko LAK, Čikagos „Lituanica II“, 6. Čikagos „Krantas“, 7. „Aušra“, 8. „Vytis“, 9. H. „Kovas“, 10. Čikagos „Neris“. Jaunių A klasės dalyvių rikiuotė atrodė taip: 1. Detroito „Kovas“, 2. Čikagos „Lituanica I“, 3. Hamiltono „Kovas“, 4. Toronto „Aušra“, 5. Clevelando „Žaibas“, 6. Čikagos „Lituanica II“.

Plačiau apie šių klasių varžybas bei kt. dalykus bus atnaujinto penktadienio „Sporto apžvalgoje“.

E.Š.

LIETUVOS OLIMPINĖS KREPŠINIO RINKTINĖS PRIEŠOLIMPINIŲ RUNGTYNIŲ RATAS JAV-SE

Lietuvos olimpinė krepšinio rinktinė, ruošdamasi dalyvavimui 1996 metų olimpinėms žaidynėms Atlantoje, š.m. liepos mėn. JAV-se žais seriją draugiškų parodomųjų rungtynių. Numatomas toks šių rungtynių tvarkaraštis (Nurodomas žaidynių laikas yra vietos laiku).

Liepos 7 d. – Lietuva-Kroatija (Čikagoje, Rosemont Horizon, 1 val. p.p.).

Liepos 9 d. – Lietuva-Brazilija (Las Vegas, Thomas & Mack Center, 7:30 val. vak.).

Liepos 12 d. – Lietuva-Phoenix „Suns“ rinktinė (Phoenix, America West Arena, 7:30 val. vak.).

Liepos 15 d. – Lietuva-Graikija (Čikagoje, Rosemont Horizon, 7 val. vak.).

Liepos 16 d. – Lietuva-Puerto Rico (New York, Madi-

son Square Garden, 7:30 val. vak.).

Liepos 17 d. – Rungtinės New Yorko. Su kuo dar neskeliama.

Bilietai visoms minėtoms rungtynėms gaunami Ticketmaster.

Šalia rungtynių, Lietuvos olimpinė krepšinio komanda turės ir kitokių pasirodymų ir priėmimų miestuose, kuriuose vyks aukščiausi išvardintos rungtynės.

Liepos 13 d. – Lietuvos rinktinė pasirodys MTV „Beach House Shoot“, Los Angeles, CA

Liepos 14 d. – Lietuvos krepšininkai dalyvaus pusryčiuose L. A. Hard Rock Cafe.

Lietuvos olimpinė krepšinio komanda lankysis Michael Jordan's restorane, Čikagoje. Hard Rock Cafe Las Vegas mieste. Majerle's Sports Bar, Phoenixe.

Lietuvos gen. garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza 46-jų Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių krepšinio varžybų laimėtojams iteikė nugalėtojų taure ir pasveikino žaidynėse dalyvavusius sportininkus. Iš k. l. vietą laimėjusios krepšinio komandos treneris Rimantas Dirvonis ir konsulas Vaclovas Kleiza.

Nuotr. Ed. Šulaičio

LIETUVOS OLIMPINĖ KREPŠINIO RINKTINĖ									
PAVARDĖ	VARDAS	POZICIA	AMŪS	ŪGIS	SVORIS	KLUBAS	GYVENAMAJA VIETA	GRUPINĖ DATA	
GAJASTAS	VILAS	VYR TRENERIS	64	178	95	ATLETAS	KALNAS	2/8/32	
ILGAUSKAS	ŽYDRŪNAS	CENTRAS	21	218	116	ATLETAS	KALNAS	08/75	
KARNIŠOVAS	ARTŪRAS	PUOLIKAS	26	203	98	REAL	VILNUS	4/27/71	
KAZLAUSKAS	JONAS	TRENERIS	42	-	-	ŽALGIRIS	KALNAS	11/21/54	
KURTIKAITIS	RIMAS	GYNIKAS	38	186	93	ŽALGIRIS	KALNAS	5/15/90	
LUNGINAS	DARIUS	GYNIKAS	28	184	92	ŽALGIRIS	KALNAS	2/6/88	
MARČIAULIŲS	SARUNAS	GYNIKAS	32	188	98	STATYBA	SACRAMENTO, CA	01/30/84	
MASKOLIŲS	DARIUS	GYNIKAS	25	184	98	JONAVA	JONAVA	18/71	
NELSON	DON	TRENERIS	34	190	104	PHOENIX	ALABAMA, CA	01/08/82	
SABONIS	ARVIDAS	CENTRAS	32	220	135	ŽALGIRIS	PORTLAND, OR	12/18/84	
SIRTAUTAS	DARIUS	GYNIKAS	26	180	92	ŽALGIRIS	KALNAS	7/14/70	
STOMBERGAS	SALIVUS	GYNIKAS	-	-	-	ATLETAS	VILNUS	-	
ŠEŠTOKAS	KESTUTIS	PUOLIKAS	21	209	-	ŽALGIRIS	KALNAS	4/15/76	
TYRISKAS	MINDAUGAS	PUOLIKAS	23	203	-	IRMA	NEW JERSEY	-	
ŽUKAUSKAS	EURELIUS	PUOLIKAS	-	214	-	NEPTUNAS	VILNUS	-	

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesiuojami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišiučiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

(LR 05.05)

Neseniai iš Lietuvos atvykusių asmenų Čikagoje sudaryta krepšinio komanda „Krantas“, dalyvavusi 46-se Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynėse.

Nuotr. Ed. Šulaičio

„LITUANICA“ PRALAIMĖJO

Liepos 17 d. – prieš rungtynes, jie dalyvaus New Yorko Hard Rock Cafe vadinamose „tip-off“ pusryčiuose.

Liepos 5 ir 6 d. X Lietuvių Tautinių šokių šventės proga jie lankysis Čikagoje ir dalyvaus įvairiuose renginiuose.

Lietuvos olimpinė krepšinio rinktinė savo rėmėjams ir gerbėjams sudarė specialų „paketa“, teikiantį galimybę jiems dalyvauti visose rungtynėse ir kt. įvykiuose. Pelnas bus naudojamas padengimui šios krepšinio rinktinės išlaidų, susijusių su 1996 m. olimpiada Atlantoje.

Minimą „paketa“ sudaro: kelionių ir kambarių parūpinimas, renginių ir rungtynių bilietai. Siuo „paketu“ apsirūpinę rėmėjai dvi savaites taps tarsi dalimi šios olimpinės komandos (pradedant rungtynėmis Čikagoje liepos 7 ir 15 d.). „Paketo“ kaina – 5,000 dol. Šiuo reikalu susidomėjo praeimi kreiptis į Don Nelson, Lietuvos olimpinės krepšinio rinktinės trenerio padėjėją, tel. 602-379-7975.

Kęstutis Pocius

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v. p.p. – 7 v.v., antr. 12:30-3 v. p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1-3 v. p.p.
penktid. ir šėšt. 9 v.v. – 12 v. p.p.

6122 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9999 arba (312) 488-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absoliučiai punktuotai. **Susikartum**
(kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Tel. kabineto ir buto: 708-852-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 v. p.p. – 7 v.v.
Išskyrus trečd. šėšt. 12-4 v. p.p.

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4056
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 588-7758

ARAS ŽILIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-827-0090
Valandos pagal susitarimą

NAUJIEJI ŠIŲ DIENŲ KAPITALISTAI LIETUVOJE

JONAS DAUGĖLA

Paskutiniu metu, be menininkų, politikų ir mokslo žmonių, iš Lietuvos atvažiuoja ir nemažai lietuvių, kurie nori šioje šalyje bent kiek užsidirbti. Daugiausia tai yra moterys, kurios eina globoti paliečiusius senelius arba saugoją šeimos mažamečius vaikučius. Jos visos uždirbtus dolerius skubiai siunčia į Lietuvą, kad pagelbėtų savo artimiesiems pakelti kasdieninio gyvenimo išlaidas.

Tačiau Daytona Beach lietuvių akis patraukė vietiniame Orlando „Sentinel“ (1996.0318) laikraštyje smulkios raidėmis paskelbtas žinutės, kad du mūsų tėvynainiai Daytona Beach apylinkėse isigijo turto už 1,039,000 dol. Tai jau stambi suma. Bet, reikia manyti, kad šio turto įsigijimui jiems nereikėjo sukrupstyti paskutinių centų. Be abejo, jiems dar atliko kiek pinigų ir kelionių bei pragyvenimo išlaidoms apmokėti. Tad per šį trumpą laiką iš Lietuvos buvo išvežta daugiau nei 4 milijonai litų. O taip neseniai teko „Lietuvos aide“ skaityti, kad Vilniuje tėvas ir motina pakaitomis eina parduoti savo kraują, kad galėtų vaikams nupirkti pieno.

Žinoma, mes džiaugiamės, kad Lietuvoje atsirado gabių, energingų ir labai sumanių tautiečių, kurie per trumpus šešerius nepriklausomo gyvenimo metus sugebėjo sutelkti tokius gausius piniginius kapitalus. Šios milijoninės sumos mūsų per penkis dešimtmečius sukauptas santaupas paverčia juokingais centais. Tačiau panašaus pobūdžio žinutės šios šalies laikraščiuose mums sukelia ir kai kurių minčių, o dažnai – ir abejonių.

Šiandieninė vyriausybė yra praskolinusi Lietuvos ūkį užsienio valstybėms. Yra jau šiuo metu užtrauktos milijardinės paskolos, ieškoma dar vis daugiau. Už šias paskolas užsienio

kraštams reikia mokėti palūkanas. Palūkanoms apmokėti vyriausybė mėgina pasiskolinti pinigų iš savo piliečių. Šiam reikalui yra išleisti valstybiniai paskolos lankštai. Juos bando platinti ir Amerikos bei Kanados lietuviams. Už šiuos paskolos lankštus vyriausybė žada mokėti iki 30% palūkanų.

Tad ir kyla klausimas: kodėl tie mūsų tėvynainiai, kurie atvežė milijoną dolerių į Daytona Beach, nenorėjo savo pinigų investuoti į tuos valstybinius popierius? Tuo pačiu jie būtų pagelbėję savajai vyriausybei atstatyti sugriautą ūkį. Nesinorėtų tikėti, kad milijonas, investuotas į motelių nuošaliame Amerikos miestelyje, galėtų duoti už investuotą kapitalą daugiau nei 30% metinio pelno. Šiandien Lietuvos vyriausybė deda daug pastangų, kad svetimųjų valstybių pramonininkai ir prekybininkai kaip galima daugiau investuotų pinigų į mūsų krašto ūkį. Sudaryti šioms investicijoms kaip galima palankesnes sąlygas yra įsteigta net atskira ministerija. O, be to, šiuo reikalu rūpintis įpareigota ir diplomatinė tarnyba. Tačiau patys lietuviai labai daug pinigų laiko kitų valstybių bankuose. Ekonomistas A. Vasiliauskas tvirtina, kad lietuviai šiuo metu išvežė ir saugo užsienio bankuose apie 2-5 milijardus dolerių ir šių pinigų investuoti gimtinėje neketina. („Varpas“, Nr. 30). Tad, kaip galima tikėtis užsienio investicijų į Lietuvos ūkį, jeigu patys lietuviai tuo ūkiu nepasitiki ir masiškai veža savo pinigų į svetimus kraštus?

Ne taip jau seniai Lietuvos spauda buvo užpildyta pranešimais ir aprašymais apie didžiųjų bankų bankrotus. Sužinojome, kad bankrutuojančių bankų valdytojai gauna didžiulius atlyginimus. Taip pat

Lina (Alksninytė) ir Saulius Anuziai su sūneliais Matu, Tadu, Marijum ir Vytuku. Anuzių šeima prenumeruoja ir skaito dienraštį „Draugą“. Tai tikrai geras pavyzdys kitoms jaunoms lietuvių šeimoms.

sužinojome, kad jie labai lengvai davinėjo milijonines paskolas savo giminiams bei draugams, net nereikalaudami bet kokių garantijų. Tuo būdu buvo išgrobstyti mūsų piliečių sunkiai sutaupti pinigai ir bankai bankrutavo. Dingo ne tik asmeninės santaupos, bet taip pat ir daugelio įstaigų ir įmonių indėliai bei apyvartinės lėšos. Dingo ir tie skolininkai. Ir nei vienas jų, nei tų, kurie taip lengvai šias paskolas išdavinėjo, nebuvo patraukti teismo atsakomybėn.

Be abejo, išgrobstyti pinigai rado saugią prieglaudą užsienio bankuose, o skolininkai greičiausiai išlisis kur nors Krymo kurortuose arba gėrisi saulės spinduliais prancūzų Riveroje. O gal vienas kitas ir mendo „gražiausio pasaulio paplūdimio“ baltą smėlį ir džiaugiasi Atlanto šiltu vandeniu...

• 1960 m. spalio 12 d. Sovietų Sąjungos premjeras Nikita Kruščiov parodė savo „kultūringumą“, kai nusivėjęs batų, pradėjo juo daužyti stalą Jungtinių Tautų generalinėje asamblėjoje New Yorke.

MOTERŲ IŠ BALTIJOS ŠALIŲ SUSITIKIMAS

Siemet jau penktą kartą buvo suorganizuota konferencija „Baltijos šalių moterys“. Ji vyko gegužės 7-10 d. Švedijoje, Karlskronos mieste, konferencijoje dalyvavo atstovės iš Baltarusijos, Danijos, Estijos, Rusijos, Švedijos, Lenkijos bei 8 moterys iš Lietuvos. Pirmą kartą taip gausiai tarptautiniame seminare dalyvavo Lietuvos katalikių moterų sąjungos atstovės: Aldona Krinickienė iš Kauno, šių eilučių autorė iš Panevėžio, vilnietė Stasė Šukienė ir Genutė Bareikienė iš Telsių.

Žinodamos sunkias mūsų finansines galimybes, švedės apmokėjo net keliones išlaidas, kad Lietuvos katalikių moterų sąjungos bei Krikščionių demokratų partijos atstovės galėtų dalyvauti šiame susitikime. Moterys buvo pakviestos gyventi švedų šeimose, nes jie labai domisi mūsų gyvenimu, politine bei ekonomine Lietuvos padėtimi, norėjo užmegzti asmeniškus ryšius.

Konferencijoje buvo kalbama

apie prievartą prieš moteris, vaikų su negalia integraciją į visuomenę, apie alkoholi bei narkotikus vartojančias moteris, dalijamasi darbo patirtimi. Dalyvės lankėsi kompiuterių centre Datorketet. Konferencijos dalyvės taip pat įsijungė į tarptautinę konferenciją „Moterų galimybės bei idėjos“, dalyvavo diskusijoje apie moterų padėtį bei teises Baltijos valstybėse. Plačiai visuomenei apie savo gyvenimą ir veiklą kalbėjo, į gausius klausimus atsakė vilnietė Angelė Sabauskienė.

Ateinančiais metais Baltijos šalių moterys rinksis taip pat Švedijoje, Kalmaro mieste.

Romualda Gasparaitytė

NUGALĖTOJAI – ŠIAULIEČIAI

Pagrindinį čempionų titulą iš Lenkijos Gdanskio mieste vykusio atvirojo tarptautinio šokių čempionato parsivežė Lietuvai atstovavusi dešimtmėčių šiauliečių pora – Justa Porakis ir Monika Adomavičiūtė. „Svingo“ sportinių šokių klubo šokejai žiūrovų simpatijas pelnė savo elegancija ir choreografinės kultūra. Ši pora neseniai tapo Danijos atvirojo čempionato vicečempionais.

Kitos dvi tarptautinėse varžybose Lenkijoje dalyvavusios Lietuvos poros buvo taip pat iš „Svingo“ klubo.

RUSNĖS ŪKININKAI MOKOSI IŠ OLANDŲ

Rusnės saloje viešėjo penki gamtosaugos specialistai iš Olandijos. Jie atvyko Baltijos krantų apsaugos organizacijos ir senesni Rusnėje susikūrusios visuomeninės organizacijos

Juozas Kapočius priklausė mums visiems – visai lietuvių tautai, o ypač svetur Antrojo pasaulinio karo ir raudonojo okupanto iš savo krašto išvytiems. Gyvendamas mūsų tarpe, jis akivaizdžiai parodė, ką gali pasiekti vieno žmogaus entuziazmas, visiškai išjungiant iš savo žodyno sąvokas: „nieko neišeis“, „per sunku“, „neįmanoma“, „per menkos mūsų jėgos“. Todėl, pasisklidus liūdnai žiniiai, kad jo jau nėra gyvųjų tarpe, skaudžiai netektį pajuto kiekvienas lietuvis, kurio širdyje teberusena nors kibirkstėlė pasididžiavimo savo kilme, savo tautos kultūra.

Juozas Kapočius mirė pačiame gegužės žydėjime – anksti 22-rosios ryte. Ir niekam nereikia aiškinti, kuo žymus buvo šis žmogus, nebent tam, kas niekad negirdėjęs apie „Lietuvių enciklopediją“, leistą Bostone, niekad nevertęs jos 37 tomų, ieškodamas reikiamos informacijos: iš visur, apie viską, ne vien savą lietuvišką kilmę. Nuo Vytes Nemunelio „Meškiuko Rudnosiu“, iki enciklopedijos lietuvių bei anglų kalba; nuo maldaknygių, Lietuvos žemėlapių, iki Broniaus Kviklio, Vinco Krėvės, Antano Smetonos ir daug kitų žymių autorių, Bostone 1953 m. įkurta jo spaustuvė dovanojo mums – ir Lietuvai – tiek daug vertingų leidinių, kad Juozo Kapočiaus vardą minės kartų kartos.

Tai buvo žmogus, kurio gyslose greičiausiai tekejo ne kraujas, o spaustuvės rašalas ir dažai. Kaip ir apie daugelį kitų, pasižymėjusių lietuvių ir nelietuvių, Juozui Kapočiui mirus, statistinės informacijos teko darytis LE puslapiuose, nors tie puslapiai tokie skūpūs, tiek mažai žinių apie žmogų, kurio nuopelnai netilptų į kelis tomus. Gimęs 1907 m. Ukmergės apskrityje, spaustuvininko amato išmoko toli nuo savo tėvynės – Urugvajuje (baigė spaustuvininkų mokyklą Montevideo mieste (1930 m.). Savo specialybėje pradėjo dirbti, grįžęs į Lietuvą 1933 m., pakviestas techniniu spaustuvės vedėju Rytų akcinėje bendrovėje Klaipėdoje. Ir nuo to laiko jau su spaustuvės darbais nesisėkė nei tėvynėje, nei pabėgėlių stovyklose Vokietijoje, nei šiame žemyne, Atlanto vandenyno pakrastyje, kur gimė jo didieji inaišai į Lietuvos kultūros kraščio skryniais.

Tačiau didžiausias Juozo gamtosaugą ir žemdirbystę. „Rusnės fondo“ vadovas ekonomistas K. Banys sakė, kad organizaciją įkūrė keturi salos ūkininkai, trys pedagogai, mokslininkas ir jis pats su sūniumi.

„Rusnės fondas“ kvietimu. Olandijos gamtosaugos fondai jau prieš porą metų panoro dalyvauti Rusnės salos tvarkymo projektuose. Jų specialistai turi daug patirties, kaip užliejamuose plotuose derinti

Danutė Bindokienė

Mūsų netektis

Kapočiaus palikimas, su kuriuo jo vardas bus siejamas, kol bent vienas lietuvis dar mokės perskaityti sakinį savo gimtąja kalba, yra „Lietuvių enciklopedija“. Šiandien daugeliui, ypač gyvenusių okupuotoje tėvynėje, nelengva suvokti, kas paskatino žmones imtis tokio užmojo, leisti lietuvišką enciklopediją svetimame krašte, kur ne tik negalėjo iš to tikėtis pelno, bet ir išlaidų padengimo. Jėgų tam užmojui suteikė tikėjimas, kad „tai (geležinei) uždangai griuvus ir laisvajai Nepriklausomai Lietuvai atstatačius, įteiks atgijusiai tautai į rankas ir šaltinį žinių apie tai, kuo gyveno laisvajame pasaulyje išsklaidytieji sūnūs ir dukterys, taip pat ir kitos laisvosios tautos, kada pati Lietuva buvo grandinėmis apkalta ir visa krauju paplūdusi. Tau, mūsų širdyse Laisvoji Lietuva, mes tą mūsų visų bendrą darbą dirbame ir skiriame! Taip rašė prof. Vaclovas Biržiška pirmajame enciklopedijos tome 1953 metais. Tai testamentiniai žodžiai ne tik enciklopedijos redakcijai, bendradarbių, leidėjų, bet ir visų lietuvių, gyvenančių ne savo tėvynėje.

Paskutinis LE tomas, 37-tasis (Papildymai), išleistas 1985 m. Jau tuomet Juozas Kapočius kartais užsimindavo, kad jį baigia pasivyti senatvė. Turėjusiems laimę jį pažinti ir garbę su juo dirbti, tokios užuominos atrodė tiesiog juokingos: senatvė pas jį nenuslopino entuziazmo ir spinduliuojančio žvilgsnio žmogui? Tik jau ne! O vis dėlto ir jį ta neišvengiama senatvė ne tik ilgainiui pasivijo, bet nusinėšė į amžinybę.

Kiek per savo gyvenimą Juozui Kapočiui teko kartu dirbti, bendradarbiauti ir pažinti svarbių mūsų tautai žmonių, kiek jis „užkulisinių“ įdomybių apie juos žinojo! Būtų galbūt išėiti dar antroji – be abejo, labai įdomi – enciklopedinių tomų serija. Gaila, kad niekaip nebuvo įmanoma jį prieštinkinti, jeigu ne parašyti, tai bent įkalbėti į juoselės savo atsiminimus iš enciklopedijos leidimo laikų.

Gaudžiant laidotuvių varpams, mums beliko branginti Juozo Kapočiaus atminimą ir saugoti jo palikimą. Kažkaip nedrąsiai ištarti „Išsėkis ramybėje“, nes Juozas Kapočius savo gyvenime poilsio nepažinojo, jis ir amžinybėje nebūtų laimingas, jeigu turėtų ja praleisti be pamiltos spaustuvės mašinų dūzgimo...

Juozas Kapočius.

Juozo Kapočiaus palikimas – lietuviškoji ir angliškoji enciklopedija.

ARTIMOJI ANGLIJA

LEONAS VENCKUS

25

Gyvendami Gertrudės gatvėje, iš ten savaitgaliais nuvykdavome į Lietuvių klubą kitame Manchesterio miesto gale. Dažnai su nekantrumu laukdavome, kad tik greičiau savaitė prabėgtų. Klube, susitikęs su savo tautiečiais, pasikalbi visai kitaip, kaip su kaimynais angliais. Klube pasidalini mintimis su žmonėmis, kurie jautia ir galvoja kaip ir tu; kuriems tavo rūpesčiai ir siekimai suprantami. Sužinai, kur kas dirba, kiek uždirba. Lygini jų darbą bei uždarbį su savuoju ir kartais nutari darbą pakeisti. Žmonės papasakoja apie savo butą, jo dydį ir nuomą. Kartais išduoda ir pusiau slapta mintį ar svajonę apie nuosavą namą numatytą pirkimą.

Po kelių metų sunkaus darbo ir taupaus gyvenimo, jau atsirado viena kita lietuvių šeima, užpirkusi nuosavus namus. Tai padaryti buvo lengviau bevaikiams. Sunkiau šeimoms su vaikais. Vaikai lanko mokyklą. Nors už mokslą mokėti nereikia, bet kasdieniniai drabužiai, mokyklos uniformos, kurių kiekviena parapiinė mokykla turėjo skirtingas, sudarydavo nemažas išlaidas.

Kai mes, iš klubo sugrįžę, savo kaimynams anglams arba ariams pasakydavome, kad ir vėl sutikome

lietuvių šeimą, pirkusią namus, jie tokiu būdu netikėdavo:

– Mes visą savo amžių čia gyvenę ir dirbę neįstengiamame namo nupirkti, o svetimšalis vos 4-5 metus padirbęs tekstilės fabrike jau ims ir sutauptys namui. Nekalbėk nieku. Tai nesamoni, neįmanoma. Bet jeigu sakai, kad darbininkas tikrai nusipirko namą, tai turbūt mūsų valdžia jus svetimšalius remia.

Mes nesistebėjome tokiu britų netikėjimu. Juk tie, su kuriais mes kartu dirbome ir gyvenome, namo nusipirkti tikrai negalėjo. Kodėl? Ogi todėl, kad jie nemoka taupyti. Jie gyvena tik tai dienai, taip sakant „iš rankos į burną“. Kiekvieną vakarą jis turi užsukti į karčiamą išgerti, pasilinksinti.

– Koks jūsų, svetimšalių, gyvenimas? – kartais jie mus paklausdavo. – Ką jūs vakare, sugrįžę iš darbo, veikiate? Sėdite susitraukę savo kambarėlyje, nosį laikraštį arba knygą įkišę. Iš ryto atsikėlę skubate į fabriką. Grįžę visokius namų ruošos darbus surandate, skalbate, plaunate ir visai nusikamavę guliate. Taip kasdien vis tas pats: iš lovos į fabriką, iš fabriko į lovą. Toks gyvenimas ne mums. Mes esame laisvi žmonės, tad laisvai ir gyventi norime.

Nesiginčydavome. Juk, iš to taško žiūrint, jie buvo teisūs. Taip, jie laisvi žmonės. Tik skirtingas tas, kad jie mūsų nesuprato. Mes laisvės jau buvome nustoje, daug išgyvenome jos netekę. Mes, labiau už britus ir ai-

rius, troškome laisvės, nes aiškiai ir skausmingai išgyvenome jos netekimą, privedusią mus iki dabartinės vargingos egzistencijos. Jie savo laisvę kitaip suprato, nes jie patenkinti savo padėtimi. Todėl jie ir nesistengė savo būklės pagerinti, kaip mes. Mes žinojome, kad be mūsų pačių pastangų, be drastiškų susivaržymų, bent iš pradžių, be atsisakymo nuo nereikalingų malonumų, mes savo būklės niekada nepagerinsime ir laisvi nebūsime. O tokio pagerinimo mes troškome labiau už viską ir jo siekėme. Pamažu ir mudu su žmona pradėjome žvalgytis, teirautis. Laikraščiai kasdien skelbė net išsčius sąrašus parduodamų namų. Tačiau vieni per toli nuo mūsų darbovietės, kiti per brangūs, mums dar neįkandami. Nors jau ketveri metai abu sunkiai dirbame, bet pašto taupomoje knygutėje turime tik vos 500 svarų, todėl ieškome namo, kuriam užtektų mūsų santaupų pradžiai įmokėti. Likusiai sumai tikėjomeis gauti paskolą iš banko.

Pagaliau tokį namą suradome. 1951 metais birželio mėnesio pabaigoje pasirašėme pirkimo sutartį. Savininkų niekad nematėme, nes jiems atstovavo advokatas. Namas mūrinis, trijų aukštų su aštuoniais kambariais, virtuve, vonia ir rūsiu. Pirkimo sutartyje pažymėjo, kad mes, pirkėjai, laikysimės 1875 metais buvusių šių namų savininkų-presbiterijonų – patvarkymą, pagal kuri žemės sklypas perleidiamas dešimčiai tūkstančių metų, kad per tą laiką kasmet bus mokama po 15 svarų

nuomos (už tuomet ant to sklypo stovėjusius 3 namus), kad dabartiniai ar naujai statomieji ant to sklypo namai nebus naudojami karčiamai, prekybai, lažyboms ir kitokiems nedoriams tikslams. Vienu žodžiu, kad ten nepasidarytų blogos reputacijos namai. Šių patvarkymų nesulaužius, niekas kitas nei į namą, nei į žemę jokių teisių bei pretenzijų neturi (išskyrus valdžios teises ir po žemines anglis, alyvą ir kitus mineralus), vadinasi, yra pirkėjo nuosavybės dešimties tūkstančių metų laikotarpiai.

Kai namą pirkome, jis jau kuris laikas stovėjo tuščias, todėl buvo gerokai apleistas. Prieš atsikraustant iš Salfordo, reikėjo jį išvalyti, sutvarkyti, perdažyti. Čia ir vėl mano žmona daug darbo ir prakaito pridedo, kol namą pakeitė į jaukų šeimos kampelį. Kuomet namą pirkome, ant durų staktų, įstrižai pritvirtinti, buvo siauri, metaliniai rėželiai. Maždaug 8-9 centimetrų ilgumo ir pusantro, gal dviejų cm pločio. Skardų nulupus, po ja būdavo suvyniotas popierukas su žydišku užrašu. Iš tų žymių mums buvo aišku, kad šiam name prieš mus gyveno žydai ortodoksai. Juk ir Lietuvoje žydai prie savo gyvenamųjų namų durų staktų turėdavo tokius skardinius rėželius. Eidami pro duris, žydai pirštais paliesdavo tą žymenį, panašiai kaip katalikai pirštu pavildydavo indelyje su pašventintu vandeniu.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

GRAND RAPIDS, MI

LB APYLINKĖS METINIS
SUSIRINKIMAS

LB apylinkės metinis susirinkimas įvyko balandžio 28 dieną, sekmadienį, tuoj po lietuviškų Mišių, Šv. Petro ir Povilo parapijos mokyklos knygynė. Jį atidarė ir pravedė apylinkės valdybos pirmininkė Gražina Kamantienė, sekretoriavo vicepirmininkas Vytautas Jonaitis. Mirusieji apylinkės nariai buvo prisiminti tylos minute ir žvake, kurią uždegė Juozas Ugianskis. Praėjusių metų protokolą perskaitė Petras Treška.

Pirmininkė Gražina Kamantienė pateikė metinį veiklos pranešimą žodžiu ir raštu. Jos valdyboje dirbo vicepirmininkai: Vytautas Jonaitis, Jonas Treška, Jr., ir Petras Treška, išdėstė Juozas Lukas ir sekretorius Vytautas Kamantas. Valdyba turėjo tris posėdžius ir daug kartų tarėsi telefonu. Apylinkės nariai prisidėjo darbu prie Šv. Petro ir Povilo parapijos stalo Grand Rapids Arts festivalyje, vykusiame 1995 m. birželio pradžioje. Vėliau, birželio 18-tą dieną, paminėti Birželio trėmimai. Rugsėjo mėnesį apylinkės valdybos vicepirmininkas mokytojas Vytautas Jonaitis, kaip ir kiekvienais metais, dalyvavo lituanistinių mokyklų mokytojų studijų savaitėje Dainavoje. Rugsėjo mėnesį buvo parapijos festivalis, kuriame dalyvavo ir prisidėjo apylinkės nariai. Spalio 14 ir 15 dienomis apylinkės valdybos nariai Gražina ir Vytautas Kamantai, kaip JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos nariai, dalyvavo tarybos dviejų dienų sesijoje, Floridoje, ir grįžė informavę valdybos ir apylinkės narius. 1996 vasario 25 d. apylinkės valdyba suruošė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo švenčių – Vasario 16-tos ir Kovo 11-tos minėjimą, kuris labai gerai pavyko; dalyvavo daug žmonių. Lietuviškas Mišias Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje laikė klebonas Dennis Morrow. Po Mišių mokyklos salėje buvo pietūs ir po jų minėjimas. Labai gražiai minėjimo šventės programą-koncertą atliko iš Čikagos atvažiavęs Darius Polikaitis vadovaujamas „Dainavos“ ansamblio kamerinis choras su jaunais dainininkais. Pirmininkė dėkojo visiems už nuolatines ir didesnes aukas Vasario 16-Kovo 11 minėjimuose, skirtas Lietuvių Bendruomenėi ir Lietuvai, jos našlaičiams, sergantiems vaikams ir seneliams bei kitiems lietuviškiems reikalams. Dėkojo lietuviški Mišių chorui ir jo vadovui apylinkės vicepirmininkui Jonui Treškai, Jr., už gražias giesmes bažnyčioje, ne tik per minėjimą, bet ir kiekvieną sekmadienį. Dėkojo visoms šeiminiškėms, darbininkams ir talkininkams, visada daug padedantiems ir visiems atsilankantiems į apylinkės renginius, minėjimus ir susirinkimus.

Siais metais kovo 30-tą dieną Lemonte vykusiame Lietuvių fondo metiniame suvažiavime dalyvavo ir Grand Rapids lietuviams atstovavo apylinkės nariai: Verutė Paovienė, Vytautas Jonaitis, Gražina Kamantienė ir Vytautas Kamantas. Mūsų radio valandėlė kasmet gauna paramos iš Lietuvių fondo radio programoms, o apylinkės valdyba kartais gauna Lietuvių fondo paramą mūsų kultūriniais renginiais.

Apylinkės valdyba per visus metus rūpinosi, kad kas mėnesį į Grand Rapids atvažiuotų ir siuntinius į Lietuvą paimtų Atlanta Import and Export

kompanijos sunkvežimis. Su jais labai daug dirbo apylinkės valdybos nariai Vytautas Jonaitis ir Juozas Lukas. Daug kas siuntė siuntinius savo giminiams, o taip pat kelis kartus per Kalėdas ir Vėlykas buvo išsiųsti siuntiniai Utenos našlaičiams, jų mokyklos vaikams ir seneliams. Įvairiomis progomis palaikytas ryšys su Healing the Children/Michigan organizacija, kuri laikus nuo laiko atgabeną vieną ar kitą lietuvišką gydytį į Grand Rapids.

Valdybos nariai patarnauja lietuviškai ar angliškai nemokantiems, kai jiems reikia išversti laiškus ar dokumentus iš lietuvių į anglų kalbą. Mirus apylinkės nariams dalyvavo jų šermentose ir laidotuvėse; kartais valdybos nariai tardavo atsisveikinimo žodį, ir mirusių amžinam prisiminimui paukudavo jų vardą. Apylinkės valdybos biuleteniai buvo siunčiami šimtui devyniasdešimt šeimų ar pavieniui asmeniui lietuvių ir anglų kalbomis. Pirmininkė dėkojo savo bendradarbiams, valdybos nariams ir visiems apylinkės talkininkams, darbininkams, aukotojams ir komitečiams, padėjusiems savo patarimais, darbais, aukomis ir dalyvavimu apylinkės veikloje.

Išdėstė Juozas Lukas pranešė, kad per metus turėjo 3,090 dol. pajamų, 3,253 dol. išlaidų ir išdė liko 1,298 dol. Pagal aukotojų nurodymus apylinkė pasiuntė 168 dol. Krašto valdybai, 56 dol. Michigan apygardai, 200 dol. Draugo fondui, 50 dol. Lietuvių fondui, 150 dol. Tautinių šokių šventei, po 50 dol. „Bridges“, „Eglutėi“ ir „Pasaulio lietuviui“, 135 dol. seneliams ir našlaičiams šelpti, 20 dol. Putnamo seselėms, 217 dol. Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje, 426 dol. Utenos lietuvių šalpai, 516 dol. BALFui, 100 dol. Šv. Petro ir Povilo bažnyčiai, 100 dol. Lietuvos partizanų paramai.

Apie apylinkės komitetų darbų pranešė jų vadovai. BALFo komiteto vadovas dr. Benius Kušlikis sakė, kad aukas rinko Sofija Lastienė ir jos pasiūstos ir Čikagoje. Lietuviškų Mišių komiteto vadovė Anelė Lukoševičiūtė kalbėjo, kad viskas vyksta gerai. Vytautas Jonaitis, dalyvavęs Lietuvių fondo metiniame suvažiavime, pranešė, kad LF gerai tvarkomas, jau sutelkta daugiau 8 milijonų dol. ir siekiamas 10 mln. Jokių netikslumų nėra, nes fondą prižiūri ne tik patys LF nariai ir jų rinkti prižiūrėtojai, bet ir Amerikos valdžia. Apie Lietuvos ainių radijo būrelį pranešė dr. Benius Kušlikis. Būrelis gyvuoja, tik šiuo metu taisoma radijo stotis, ir programos laikinai neveikia iki kito mėnesio. Juozas Lukas pateikė Vasario 16 gimnazijos būrelio pranešimą ir aukotojų sąrašą.

Kontrolės komisijos vardu pranešė Engelė Bliūdnikas, kad Juozas Lukas labai gerai veda knygas, yra visi pateisintieji dokumentai, viskas rasta tvarkoje ir už tai jam padėkojo. Dviejų metų kadencijai buvo perrinkti trys valdybos nariai: Vytautas Jonaitis, Juozas Lukas ir Jonas Treška, Jr. Dar vieneriems metams pasiliko Gražina Kamantienė, Vytautas Kamantas ir Petras Treška. Vieneriems metams į Kontrolės komisiją išrinkti Engelė Bliūdnikas, Veronika Paovienė ir Juozas Ugianskis.

Per apylinkės komitetų rinkimus į Lietuviškų Mišių komitetą išrinkti Anelė Lukoševičiūtė, Raymond McElheney ir Jonas Treška, Jr.; į Lietuvių fondo komitetą – Vytautas Jonaitis, Vytautas Kamantas, Veronika Paovienė ir Juozas Ugianskis; į

Genovaitė Treininė prie savo kūrinių St. Petersburg, FL, Tarptautiniame festivalyje, vykusiame š.m. kovo 14-17 d.

Nuotr. Elvyros Vodopalienės

BALFo komitetą – dr. Benius Kušlikis, ir Vasario 16 gimnazijos rėmėjų vadovu – Juozas Lukas Sofija Lastienė sutiko ir toliau rūpintis apylinkės ligoniams.

Apie ateitį kalbėdama pirmininkė Kamantienė pranešė, kad apylinkės ryšiai su Utena yra geri ir jiems toliau siunčiama parama, kada nors gegužės mėnesį bus Michigan apygardos suvažiavimas, birželio pradžioje vėl bus Grand Rapids miesto festivalis, birželio 16 minėsime Birželio trėmimus, liepos 6 Čikagoje vyks X Tautinių šokių šventė, į kurią ragino visus važiuoti ir ją paremti.

Per diskusijas susirinkimas ipareigojo JAV LB tarybos narius Gražina ir Vytautas Kamantas ateinančioje tarybos sesijoje iškelti solidarumo įnašą klausimą, nes naujai nustatytas vienodas 10 dol. įnašas ir vienam pensininkui, ir dirbančiam, ir visai šeimai yra netinkamas. Siūlyta pensininkams nustatyti 5 dol.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Atlanta kompanijos sunkvežimis vėl atvažiuoja paimti siuntinių į Uteną ir į Lietuvą. Jis bus gegužės 25, šeštadienį, 5 val. po pietų prie Šv. Petro ir Povilo mokyklos, 1433 Hamilton Ave. NW, Grand Rapids, Michigan.

Vyt. K.

NORWOOD, MA

DAR APIE
VASARIO 16-ĄJĄ

Siais metais, kaip jau įprasta Massachusetts valstijos rytiniame pakraštyje, pagrindiniai miestai, jų parapijos bei lietuviškos organizacijos draugiškai pasidalino vasario mėnesio sekmdienius, tam, kad kiekviena vietovė galėtų tinkamai atšvęsti Vasario 16-tąją. Pagal ilgąsias tradicijas, patys pirmieji ir šiemet buvo Norwood miestelio Šv. Jurgio parapija ir Vyčių kuopa, kurie pradėjo šią eilę švenčių sekmadienį, vasario 4 dieną.

Kaip visada, iškilms prasidėjo šv. Mišiomis, kurias atnaušo klebonas kunigas Vincas Valkavičius. Po pamaldų visi dalyviai susirinko parapijos salėje kavutei ir minėjimui. Oficiali įžanga – vėliavų įnešimas ir himnų sugiedojimas – sutelkė jaukų būrelį dalyvių pagrindinei paskaitai. Šių metų prelegentas buvo amerikietis, Richard Dunn, vyr. inžinierius iš garsios Stone & Webster bendrovės.

Pradžioje Dunn išaiškino kokiū būdu jam teko užmegzti ry-

šius su dabartine Lietuva ir keturiolika kartų per pastaruosius trejus metus aplankyti šį kraštą. Po Sovietų Sąjungos iširimo Lietuvoje greitai susidarė energetikos krizė. Rusijos tiekėjai pradėjo reikalauti iš Lietuvos pasaulinės rinkos mokescių, ir greitu laiku jos gyventojai pajuto benzino ir kuro stoką. Pasiskaitęs apie Lietuvos padėtį U.S. Commerce departamente leidinyje „Business Daily“, Dunn, kartu su kolegomis iš Stone & Webster, paruošė JAV valdžiai pasiūlymą, kaip jie galėtų padėti Lietuvai įvertinti ir pagerinti energetikos, o ypač elektros tiekimo aptarnavimus. Prelegentas sakė, kad jų pateiktas dokumentas buvo keturių colių storio ir svėrė maždaug penkiolika svarų.

JAV Commerce departamentui atrinkus tinkamus projektus, Lietuvos valdžia pasirinko Stone & Webster pasiūlymą kaip aktualiausią ir tinkamiausią. Todėl, laimėję 700,000 dol. sumą iš JAV valdžios, Dunn kartu su kolegomis pirmą kartą nuvyko į Lietuvą 1992 m. rugsėjo mėn. Su jais vertėju važiuavo kitas Norwood minėjimo dalyvis, Stone & Webster inžinierius Vladas Eikinas.

Toliau prelegentas pasuko savo kalbą visai kita linkme. Jis neaiškino, kokią rado Lietuvos energetikos padėtį gyvendamas Elektrėnuose, bet papasakojo, kaip pats susidomėjo Lietuvos žemės ūkio reikalais. Nuvykęs antrą kartą rudeniop, Dunn pasibaisėjo, kad derlius dar buvo nepilnai nuimtas, o tie produktai, kurie jau buvo turguose, buvo pernelyg menki. Nors Dunn labai džiaugėsi lietuvių vaishingumu ir dosnumu, jis vis dėlto pastebėjo, kad visur mityba buvo labai viena. Ar tai elektrinės valgykloje, ar tai pašmonės, ar geriausiuose Vilniaus restoranuose patiekalai kartojosi. Šviežių vaisių ir daržovių nesimatė, o labai dažnai teko valgyti marinuotus burokėlius.

Pats užaugęs ūkininkų šeimoje ir laisvalaikį priziūrintis nemažą daržą prie savo namų Rhode Island valstijoje, Dunn apgailestavo, kad Lietuvoje net nepritaikomi paprasti ūkininkystės principai kaip sėjomaina ir tt. Jis susirūpino mechanizacijos stoka, o ypač sėklų kokybe Lietuvoje. Todėl, važiuodamas eilinią kartą 1993 m. pavasarį, jis į lagaminą įsėdė penkis svarus šaltam klimatui ir labai atsparesiems įvairioms ligoms. Taip pat paėmė visokių daržovių sėklų, pritaikytų Lietuvos klimatui.

Aišku, keliaudamas vienas,

ST. PETERSBURG, FL

ROMO KALANTOS ŠAULIŲ
KUOPOS PAVASARIO
KONCERTAS-POKYKLIS

Žiemos sezono pabaiga turtinga renginiais. Tik penkiom dienom praslinkus po LB Floridos apygardos suvažiavimo pabaigtuvių puotos, buvo gan rizinga rengti kitą panašią, kurios programa atliekama vietinių meno pajėgų. Bet sumanyta – padaryta. Buvo parduvinėjami bilietai, renkami laimikiai. Pagaliau ir lauktoji diena.

Į gražiai išpuoštą salę prisirinkus arti poros šimtų dainos mėgėjų, „Pavasario“ puotą atidarė R. Kalantos šaulių kuopos vadas, garbės šaulys Antanas Gudonis, pasveikino atvykusius ir pristatė persiorganizavusį, muz. Aloyzo Jurgučio vedamą, St. Petersburgo vyrų dainos vienetą.

Scenoje pasirodė muz. A. Jurgutis ir gražiom uniformom pasipuošę choristai. Nusakmėjo keletas dainų, palydėtų gausiu plojimu. Buvo A. ir I. Kusinskių duetas „Oi berneli...“ (Tallat-Kelpės žodžiai, A. Jurgučio muzika) ir Algio Ulbino fejletonas „Krukucio nuotykių“, gerai nuteikę dalyvius.

Antroje programos dalyje vėl skambėjo dainos, koncertinę dalį pabaigiant, renginio vadovės I. Kucinskienės pageidavimu, „Ažuolų“ daina, į kurią įsijungė visa publika.

Paskutiniams dainos akordams nusakmėjus, programos atlikėjai apdovanojami gėlėmis, o kuopos vadas A. Gudonis šiltais žodžiais padėkojo už puikiai atliktą programą ir ragino visus išgyti turtingo dovanomis laimės šulinio bilietus.

Vakarienė, kurią paruošė klubo šeiminkai K. ir N. Dimai, buvo be priekaištų, o laimėjimai davė per 300 dol. pajamų. Juos sklandžiai pravedė renginio vadovės I. Kucinskienė ir L. Balnienė, talkino A. Gudonis, A. Čemaitė, D. Mažickienė ir V. Sabienė. Turbūt nebuvo nė vieno stalo, kuris nebūtų laimėjęs bent vienos dovanos.

Netrukus scenoje įsitvirtino Kathy's „Lorelei“ orkestras, linksmosios dalyvius iki nuovargio, o jam nutilus, dar ilgai skambėjo dainos.

Kuopos valdybos ir renginių vadoviai I. Kucinskienė ir L. Balnienė pastangos neuėjo niekais – renginys praėjo sėkmingai, davė per 1,000 dol. pelną, kuris bus skiriamas Lietuvos vargšams.

P.J.

asmuo per daug lagaminuose neatgabens, bet Dunn jau apdovanojo eilę bendradarbių Elektrėnuose ir nemažai Lietuvos valdininkų. Ilgainiui ji praminė „bulvių karaliumi“. Dunn didelį įspūdį padarė lietuvių prižiūrimi daržai ir sodai. O dar didesnį įspūdį paliko lietuvių kantrumas. Jis aiškino, jog po sėkmingo bulvių derliaus, jo pažįstami nepuolė valgyti visų gėrybių. Visi pasiliko bulves dar kitiems metams, kad galėtų padidinti derlių.

Po paskaitos visi dalyviai dar ilgai klausinėjo prelegentą ir apie bulves, ir apie energetiką.

Minėjimą baigė kun. Valkavičius, pakvietęs visus atsisototi sugiedoti „Marija, Marija“. Nors Norwood minėjimas, palygintus su kaimyninių miestų šventėmis, būna ir trumpesnis ir kuklesnis, jis vis dėlto visada būna įdomus. Ir šį kartą dalyviai liko patenkinti įdomia tema, kuri paskatino visus apmąstyti konkrečius, praktiškus būdus padėti savo tautiečiams. Taip pat liko sužavėti kitataučiu, kuris šiltai ir atvirai yra pamilęs Lietuvos kraštą ir jo žmones.

Gita

Merkevičiūtė-Kupčinskienė

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6802 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker-Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių
pirkimui bei pardavimui, mieste ir
priemiesčiuose. Suinteresuoti
skambinkite:
BUDRAITIS
Bus. 312-585-6100 Page 312-308-6907
Fax. 312-585-3887

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]**
Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesy. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-770-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVENKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUGIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukštas S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3300½ West 90th Street
Tel. (708) 434-8864
(312) 581-8864

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių
apkalimai (siding): medžio,
aluminio ir kt. Turli darbo
draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-989-2888.

MOVING – KRAUSTYMAS
Profesionalus patarnavimas
prelankomies kainomis,
jums patogiu laiku. Draudimas
garantuotas. Kviptel:
Gediminas: tel. 312-925-4331

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**

**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5859
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriškai FAX pagalba
- Nuosavybių įkainėjimas
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

COLDWELL BANKER FIRST AMERICAN
MICHIGAN
10 N. Whittaker St.
New Buffalo, IL 49117

VIDA B. ŠVABAS

Tel. namų 616-756-1408
bus. 616-469-3950
fax. 616-469-5445
v.m. 616-469-7236

Perkant ar parduodant
• namus • žemę • ūkius arba
komercinę nuosavybę

IEŠKO BUTO

Vyrui iš Lietuvos reikalingas
kambarys su baldais ir taip pat
darbas. Skambinti Nikai tel.
708-655-3515 arba palikti
„message“.

Šeima ieško
lėšnuomoti butą
Tel. 708-524-4734

Dr. JUOZAS JAKŠTAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA

1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesorius paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomai Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytojas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.

Knyga 272 puslapių su ga.aisiomis ir retomis iliustracijomis. Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrasta, išleido VYDŪNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui ir Lietuvoje. Knygos kaina 15.00 dol. Užsakant paštu, dar pridėdama 2.50 dol., [Kanada 3.00 dol., kitas kraštas 3.50 dol. Illinois valstijos gyventojai dar pridėdama 1.31 dol. mokesčių. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

VIENA KNYGA – VIENAS DOLERIS
ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI
DRAUGE

BOLŠEVIKŲ NUŽUDYTI ŠAULIAI. J. Prunskis. 150 pel.
UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ. Atsiminimai iš koncentracijos
stovyklų. A. Gėrvydas.

AIDAS TARP DANGORAŽIŲ. Romanas. O. Nendrė. 365 pel.
ANTANAS KUČINGIS. Biografija-atsiminimai. Ona Narbutienė. 169 pel.

VIENIŠI PASAULIAI. Romanas. Alė Rūta. 285 pel.
LIETUVA IR VILNIUS PAVERGĖJŲ SŪKURIUOSE. Jonas Miškinis. 144 pel.

LAIDUJIMO APEIGOS. Kun. V. Zakaras. 55 pel.
MOTINA GAILESTINGOJI. Kun. dr. J. Prunskis. 119 pel.
LUKŠIŲJAI. Atsiminimai. A. Giedrius. 231 pel.

GYVENIMO VINGIAIS. Atsiminimai. Dr. P. Karvelienė. 360 pel.

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Su knygomis gausite sąskaitą, kurioje bus pažymėta pasiuntimo išlaidos. Illinois gyv. pridėdama State sale tax 8.75% nuo knygos kainos.

LAIŠKAI

AR NE TOS PAČIOS AVIDĖS
AVIS?

Skaitydamas gegužės 10 d. „Drauge“ spausdintą aprašymą apie ambasadoriaus J. W. Swinhart pagerbimui skirtą banketą Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje ir rašėjo pastabą, „kad prie stalo sėdėjęs Lietuvos pareigūnas – žegnotis nemokėjo“, prisiminiau vienos motinos savo vaikui tartus žodžius: „Vaikeli, persižegno! lamas nesidairyk, galvok ką sakai“. Straipsnio rašėjas, matoma, bežiūrodamas ne tik neįskentė kritiška akimi pažvelgti į iš tėvynės pagerbime dalyvavusį asmenį, bet viešai ir spaudoje jį papeikti, net artčiau jo nepažindamas. Tokia farizejiška galvosena visiškai nebuvo vietoje. Jeigu žmogus, užaugęs ir išmokalintas sovietinės dvasios aplinkoje, nespėjęs dar prirasti prie „lietuviško“ religingumo, ar nebūtų parodyti jam daugiau supratimo tyrėjimui? Juk jeigu katalikai kryžuočiai, kalavijuočiai ir lenkai nebūtų išmokę lietuvių žegnotis, lietuvių net šiandien nesizęgotų.

Lietuviai evangelikai jau seniai nebesižengia rankų judesiais, nors dr. Martynas Liutis savo paruoštame Katekizme (j kurį panašus ir neseniai Vatikano išleistas Katekizmas) mokė: „Jau iš ryto, išlipęs iš lovos, persižegno šv. Kryžiaus ženklą, sakdamas: 'vardan Dievo tėvo...'“ Bet po jo mirties, tolimesni religinių kovų eigoje, jo mokslo aiškiniui pasekėjai, protestuodami prieš Romos Bažnyčios nutarimus, demonstratyviai atsisakė persižengimo. Bet pamaldos evangelikų bažnyčiose arba susikaupimo valandos evangelikų šeimose dar ir šiandien pradedamos tais pačiais šv. Trejybės kartojamais žodžiais kaip ir pas Romos katalikus, tik be rankų pagalbos.

Kiek iš straipsnio aprašymo matyti, pagerbimui skirtas banketas nebuvo religinio pobūdžio, dalyviai tikriausiai nebuvo verčiami persižengti, kas ir nelabai tiko, dalyvaujant jame įvairių pažiūrų žmonėms. Be to, užsienyje Lietuvai atstovaujantis pareigūnas turi atstovauti visiems savo tautos žmonėms, o ne viešai pabrėžti persižengimo savo asmeninę priklausomybę. Jeigu Lietuvos pareigūnas „žegnotis nemokėjo“, dar nebuvo reikalo įtarti, kad jis nebuvo tos pačios avidės avis. Persižengimui patartinas susikaupimas, o nesidairymas „po lankas“, kaip būdavo senovėje sakoma.

Valteris Bendikas
Chicago, IL

LIETUVOS AVIATORIUS ATMINTI

Nuo seno skrydis lietuviui simbolizuoja laisvės siekį. Lietuvos aviacija gimė kartu su Lietuvos valstybe. Mūsų atmintyje amžinai gyvi Sparnuotųjų Lietuvių Stepono Dariaus, Jurgio Dobkevičiaus, Stasio Girėno, Antano Gustaičio vardai. 1919-1920 m. Nepriklausomybės kovose dalyvavo jauni savanoriai lakūnai. Vėliau jie konstravo ir gamino lietuviškus lėktuvus, saugojo Tėvynės padangę. Ne vienas vardas Lietuvos laisvės, technikos progreso paaukojo savo gyvybę. Jų dėka per nepriklausomo gyvenimo dvidešimt metų aviacija Lietuvoje tapo ne tik išvystyta technikos šaka, bet ir moderniosios tautinės kultūros dalimi.

1940 m. brutali Sovietų Sąjungos agresija nutraukė Lietuvos valstybės raidą, sunaikino jos avaičiją. Dešimtys kareivių žuvo partizaninėse kovose, oku-

pantų kalėjimuose bei lageriuose, mirė sėdimoje kraštuose. Šiandien nežinome net daugelio jų, po visų pasaulį išsibarsčiusių, kapų.

Kaune susikūręs Lietuvos aviatorių vaikų klubas talkinant Kauno miesto savivaldybei nusprendė įamžinti jų atminimą. Tuo tikslu Aleksote, istoriniame S. Dariaus ir S. Girėno aerodrome, greta Lietuvos aviacijos muziejaus, pradėta memorialo statyba. Jo projektą, drauge su skulptoriumi J. Šliuvinu ir inžinieriumi K. Linkumi, paruošė buvusio I-os eskadrilės vado mjr. Jono Mikėno sūnus architektas Algimantas. Memorialo įvairiomis progomis numatoma įamžinti svarbius Lietuvos aviacijos istorijai įvykius ir žmones. Jo centre bus įrengtas simbolinis Maskvoje bolševikų nužudyto Karo aviacijos viršininko brigados generolo inžinieriaus Antano Gustaičio kapas. Specialiomis lentomis bus įamžinti vardai aviatorių, kurių kapai nežinomi.

Memorialas statomas Lietuvos aviatorių vaikų, anūkių, kitų artimųjų lėšomis. Jo samata sudaro apie 100 tūkst. Lt. Prašome visus, galinčius prisidėti prie minėtos statybos, siųsti vardinius čekius Lietuvos aviatorių vaikų klubo pirmininkui Vytautui Stašaičiui adresu: Lietuvos aviacijos muziejus, Beiverių g. vė 132, Kaunas 3018, Lietuva; arba Vytautui Peseckui, P.O. Box 255, Beverly Shores, IN 46301, USA. Aukojusieji paminklo statybai, bus paminėti Lietuvos aviacijos muziejaus ekspozicijoje įrengtame specialiaje stende.

V.V. Margevičienė
Lietuvos aviacijos memorialo statybos komisijos pirmininkė,
Kauno m. mero pavaduotoja

PASTANGOS IR PASKUTINIAI ŽODŽIAI

1996-5-7 d. „Drauge“ išspausdintas labai gražiai parašytas, iš Lietuvos grįžusio bendruomeninko Donato Skučo straipsnis apie JAV Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos Seimo atstovų pasitarimus. LB ir Seimo atstovai buvo pasiryžę bendrai svarstyti kultūros, švietimo ir Lietuvos istorijos į šiaurės Atlanto Pakto (NATO) reikalus. D. Skučo straipsnis – nors prie akies dėk! Tačiau gaila, kad posėdžiuose nieko konkretaus nebuvo pasiekta. Tai vėjas nuėjusios pastangos bei išlaidos.

D. Skučas aiškiai rašo, kad norėta svarstyti tie trys klausimai. Penki LB atstovai (J. Ardy, V. Maciūnas, R. Narušienė, L. Rugienienė ir LB svarstymų komisijos pirmininkas D. Skučas) posėdžiui buvo pasiruošę, nors kartais reiškė net „septynias nuomones“. Iš straipsnio aišku, kad gal net viešai, mūsų bendruomenininkų nuomonės nesutiko. Dar pasirodė, kad užsibrėžtų temų buvo per daug vienos savaitės darbui, tad apsiribota svarstyti tik Lietuvos ekonomijos klausimus. Pastaroji tema irgi nesirūpino, nes, kaip pats D. Skučas straipsnyje teigė, „reikėjo daugiau pasiruošimo“. Toliau D. Skučas taip pat teigė, kad svarstymų išvados esmėje neišėjo svarbių. Straipsnį autorius baigė beidžiaudamas, kad sėdėti apie vieno stalo ir... kalbėti.

Šios didokos asmeninės bei visuomeninės pastangos įžiūrimų rezultatų nedavė. Pradėta su skatinančiais planais, net reglamentais, trimis svarbiomis temomis, o svarstyta visai jau ketvirta ir baigta su pareiškimu, kad „mes visi esame lietuviai“. Reikia gerai pagalvoti: ką iš tikrųjų tuo norėta pasakyti? – Ar čia buvo išreikštas pasidžiavimas ar nusiskundimas?

Antanas Dundzila
McLean, VA

NEGALIU TYLĖTI

Perskaičius „Drauge“ Valentinienės laišką „Kam ta pagieža?“, negaliu neatsileipti į jį.

„Lietuvos rytu“ išspausdintas Petravičienės laiškas yra išties pagiežingas ir piktas. Sakytiau, net šmeižikiškas, persunktas sovietiškos propagandos ir neapykantos. Juk ne veltui Lietuvoje yra žinoma, kad N. Akmenėje yra labai mažai vietinių gyventojų. Sovietmečiu, statant cemento gamyklą, ten dirbti buvo siunčiami kaliniai iš visos sąjungos, kurie buvo gavę taip vadinamą laisvų statybų. Daugumos jų, ten ir pasiliko gyventi. Žodžiu, surinkti visokio plauko žmogystos. Tad gyvenant tokioje aplinkoje – visai nežmonėta! Iš Petravičienės žodžių suprantu, kad būtent tokie žmonės sunkiais Lietuvai karo ir pokario metais skundė savo kaimynus, pasisėlę valgė lašinius... O ir dabar moka tik padėjuoti, pakiršinti žmones, o patys nieko gero Lietuvos labui nedaro ir nesiruošia daryti.

Kas liečia naujus rinkimus, tai mano nuomone, amžius ribų neturi, – turi tik patirtis. O jeigu Seime vietos užims Petravičienės mąstysenos žmonės, tai mūsų mylimai Lietuvai tikrai nepagerės. Tuomet jau nebūtų mums vilties matyti šviesesnės ateities.

Esu gimęs jau pokario metais ir iki dabar gyvenu Kaune. Tad apie karo baisumus, pokario sutikimus žinau tik iš pasakojimų. Tačiau mano šeima tai palietė tiesiogiai. Mano mamytės mama ir brolis buvo ištremti į Sibirą, jos tėvelio likimo lig šiol nežinome, – ar buvo nužudytas Lietuvos kalėjime, ar mirė Sibire. O mano mama, kai atėjo į jį suimti, spėjo pro kambario langą pabėgti.

Mano tetos Irenos Garkevičiūtės-Lileikičienės šeima, (tėtos tėvelis, mano senelio brolis), atėjęs Dievui spėjo pasitraukti į Vakarų. Šiuo metu ji gyvena Omahoje, NE, ir aš pas ją svečiuojasi. Todėl ir turiu galimybę dar daugiau sužinoti ir pažinti išsivijus lietuvių ukeitą sunkų, bet prasmingą gyvenimą. Jų Meilę tikrai savo Tėvynėje Lietuvoje.

Teta, kaip ir daugelis čia gyvenančių lietuvių yra labai veikli. Yra Omahos lietuvių skautų organizacijos turtininkė, Moterų klubo narė. Tad ir aš, su dideliu noru, įsitraukiau į jos visuomeninį darbą. O dar daug ir nėra kada „bėgioti su tautinėmis vėliavomis“. O ir

tokių gražių ir įsimintinų Vasario 16 d. ir Motinos Dienos paminėjimų Lietuvoje man neteko matyti!

Neseniai Omahoje lankėsi kunigas Jagminas iš Kauno. Jis manęs paklausė, kaip man patinka Amerikoje. Aš atsakiau: „Esu sujaudinta Amerikos lietuvių darbais. Kiek jie brangaus laiko atima iš savo šeimų, kiek daug idėja triūsio, kad pagelbėtų Lietuvoje vargstančioms daugiavaikėms šeimoms, invalidams, buvusiems partizanams. O ir amerikiečių dėmesys mums, jų parama, aukos – išties didelis. Ir jie visa tai daro su didžiausiu nuosirdumu. Mums daug ko reikia pasimokyti. Aš pati daug išmokau viesdama Amerikoje ir stengiusis tai įgyvendinti į Lietuvą“. Kunigas Jagminas visiškai pritarė mano žodžiams.

Tad, brangūs tautiečiai – neklausykite visokių petravičieniško postrigavimų ir plepalų! O pirmiktė mano, o žinau, kad ir daugumos lietuvių didelį dėkingumą už Jūsų didelius darbus Lietuvos labui. Atėję Jums visiems.

Violeta Stuogienė
Omaha, NE

IR VĖL PUIKIAI VEIKIA JAV LB

Per daugelį metų Br. Nainys su savo vyrais taip nutvarkė Lietuvių Bendruomenę, kad žmonės nebedalyvavo bendruomenės rinkimuose. Tik dabar, kai moterys čia LB vadovybės vadeles perėmė iš savo rankas, darbų rezultatai tuoj pasirodė. Ir kas dabar vadovauja JAV Liet. Bendruomenei?

Krašto valdybos pirm. advokatė Regina Narušienė, Visuomenės reik. tarybos pirm. dr. K. Paulius Zygas, Kultūros tarybos pirm. Alė Kėželiene, Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė, Socialinių reikalų tarybos pirm. jau keletą metų puikiai tvarkosi Birutė Jasaitienė, Ekonominio reikalų tvarko Algis Rimas, informaciją Rita Likanderytė, Religinių reikalų pirm. sesuo Margarita Bareikaitė, sekretorė Giedrė Milašienė, išdėtininkas Ramutis Pliūra, Jaunimo sąj. pirm. Ramunė Kligytė, Vidaus reikalų direkt. Asta Banionytė.

Tai tikras Lietuvos „amazonų“ rinkinys. Ir už tai, koks didelis skirtumas darbuose! Pirm. R. Narušienė dar ankstyvą pavasarį, palikus bendruomenės didžiulius vyrus sėdėti čia, Čikagoje, su savo komanda atsidūrė Vilniu-

je, kad išspręstų išsivijus lietuvių pilietybės klausimą. Sudaryta iš Seimo narių ir LB atstovų darbo komisija. Ir rezultatai! Jau šį rudenį galėsime balsuoti, renkant Lietuvos Seimą.

Jau keli metai, kaip buvo pranešta, kad turime LB atstovą Vilniuje. Ką mes girdėjome apie jo darbus? Tai tik ką „būtės“ gatvėje kalba apie dr. K. Bobelį, arba nuotykius, keliaujant jam Lietuvos autobusu.

O štai dabar kita „amazonė“, Liūda Rugienienė, duoda išsamius „Draugo“ dienraščio straipsnius, apie tos komisijos darbus, jų posėdžius ir nutarimus. Dabar žinome, ką mūsų atstovai ten veikia.

Ir kas sako, kad moterys tinka tik suvažiavimų sales puoštį ir vakarienes ruošti!

Ignas Petrauskas
Chicago, IL

IŠKRAIPYTA ISTORIJA

Labai būtų įdomios ir vertingos Lietuvos bažnyčių istorijos, jeigu būtų parašytos teisingai.

Aš turiu Kauno arkivyskupiją. Kadangi esu kėdainietė, tai ir pradėdau nuo Kėdainių Šv. Jurgio bažnyčios. Nuotrauka yra 240 puslapyje. Labai nustebau: kas galėjo taip iškraipyti faktus apie Šv. Jurgio bažnyčią. Juk turėtų būti vienas teisingai parašyta, nes tai yra bažnyčių istorija. 243 puslapyje parašyta, kad „Ona Kiškaitė 1800 m. atėmė iš katalikų Šv. Jurgio bažnyčią ir atidavė reformatams. Tik po ilgos kovos 1927 m. buvo grąžinta ta bažnyčia katalikams“. Netiesa. Kad būtų aišku, turiu pasakyti, kad toje Šv. Jurgio bažnyčioje mano tėvai buvo suaukoti ir aš buvau ten pakrikštyta, ir to pačioji bažnyčioje buvau sutuokta 1927 metais.

Taip pat yra parašyta, kad „Po bažnyčia yra šėi rūsi, tačiau Pirmo pasaulinio karo metu buvo užmūryta ir buvo prieinamas tik vienas rūsys. Rūsiuose palaidota nemažai žymių Lietuvos žmonių, tarp kurių Radvilų giminės nariai“. Tai irgi netiesa. Radvilų šeimos nariai yra palaidoti Kalvinų bažnyčios rūsiuose. Kalvinų bažnyčia yra kitoje pusėje Nevežio, vidurmiesty.

Šv. Juozapo bažnyčia. Parašyta kad „prie Šv. Juozapo bažnyčios buvo nuolatos trys kunigai: klebonas, pamokalininkas ir mokytojas“. Netiesa. Prie Šv. Juozapo bažnyčios nuolatos buvo du kunigai: klebonas ir vikaras. Ilgalais klebonas buvo kun. Jonas Meškauskas.

DRAUGAS, penktadienis, 1996 m. gegužės mėn. 24 d. 5

Jam mirus, buvo kun. Aloyzas Jaunius (miręs Čikagoje), o vikaras buvo kun. Kazlauskas. Mums išvykstant 1944 m., klebonas buvo kun. Pukelis, o vikaras kun. Gribulis. Sovietų okupacijos laikais bažnyčia buvo uždaryta ir paversta sandėliu. Dabar bažnyčia vėl veikia ir daug jau yra suremontuota.

Taip pat knygoje parašyta apie vienuolius. Keistas išsireiškimas, kad vienuoliai beveik „stipo“ badu. Ar vienuoliai, pagal rašantį „stimpą“ badu, o ne miršta?

Ona Ūselienė
Lemont, IL

TAIKLŪS PASTEBĖJIMAI

Neseniai gavome Elviros G. laišką iš Vilniaus. Ji, dar maža būdama, pateko su tėvais į Sibirą ir iš ten tik suaugusi grįžo. Dabar ji seka blaiviomis akimis įvykius savoje tėvynėje ir mums tarp kitko rašo:

„Taip ir gyvename. Išlaikome visas valdžios 'Stabilizacijų stabilizacijas', 'stabilizatorių' turistines keliones po visus žemynus. Atrodo, kad jie mažiau būna namuose negu sveturi. Po dviejų savaitių turne po P. Ameriką Pirmasis žurnalistas pareiškė, kad jis (su sūviu) neskaiciuos išlaidų... Sau... saviems... sau... širyt vienas žurnalistas per radija informavo, kad gyvename geriau negu Somalyje...“

Toliau, rašydama apie savo išgyvenimus tremtyje, ji dar sako: „Tą begalinį ilgį tėviškei jaučiame giliai – nublokšti ir į Rytus, ir į Vakarus...“

Siūsdama šias laiško ištraikas, tikiu, kad „Draugo“ skaitytojams irgi bus įdomūs mūsų tautietės nekasdieniški stebėjimai.

Stasė Didžiulienė
Cicero, IL

• 1931 m. gegužės 1 d. užbaigtas statyti Empire State pastatas New Yorke ir tą pačią dieną įvyko jo dedikacija.

• 1940 m. gegužės 15 d. Amerikos parduotuvės pradėjo pardavinėti nailonines moteriškas kojines.

DVIDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

Skautas vytis, akademikas ALEKSAS P. JANKŪNAS

Niekas man nesakė, kad esu čia svečias –
Nei lelijos žiedas, nei laukų gelė,
Balti žemės sodai, žemės pievos plačios
Tik siaura, kaip lieptas, mūsų pakelė.
Bernardas Brazdžionis

Sunku sutikti su ta mintimi, kad gegužės 31 d. sueis dvidešimt metų, kai Aukščiausias tave, brangus Sūnau, pašaukė į savo Amžinuosius Namus.

Šią liūdną sukaktį minint šv. Mišios bus atnašaujamos gegužės 30 d., 8:30 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Prašome visų, kurie pažinojo Aleksą, prisiminti jį savo maldose.

Liūdentys: tėvai Larisa ir Aleksas Jankūnai ir giminės.

A.†A.

agr. KLEOFUI DALINDAI

mirus, Kanadoje gyvenančius brolių POVILĄ su šeima, seserį ONĄ, JAV gyvenančius brolių KAZĮ ir seserį agr. KAZIMERĄ su šeima ir visus kitus gimines bei artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Čikagos Lietuvių agronomų sąjunga

AUKOS LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI

\$500 Vytautas ir Emilija Kutkai, švęsdami auksinį vedybų jubiliejų.
\$300 William Unakis per du kartus.
\$200 kun. Alfonsas Babonas, St. Anthony Lith. Parish, Detroit, Antanas ir Konstancija Valiūskiai, Bruno K. Matelis.
\$175 Algis Pivaronas per 7 mokėjimus.
\$100 Juozas ir Elena Kojeliai, Antanas Gintautas, J. Valaitis, Regina ir Alfonsas Kuliai.
\$50 Lithuanian American Community of Baltimore, R. Štepauskas, Anicetas ir Janina Simučiai, Anthony ir Salomė Nyrges, A. ir Regina Lingis.
\$30 Alfonsas Lauras.
\$25 Dr. Nijole Carozza, Vincent Dulys, Stasė Laniauskas, Jonas ir Donata Karužai.
\$20 Mrs. Elina Sulskis, Julius Karsas, Vytautas Bačanskas (per du įnašus).
\$5 Vladas Bačanskas.
L.P.G. Fondo valdyba dėkoja visiems aukotojams, parėmusiems Lietuvos partizanus. Aukos nurašomos nuo Fed. mokesčių. Aukos siųsti: L.P.G. Fund, Standard Federal Bank, Acct. No. 663777, 4192 So. Archer Ave., Chicago, IL 60632-1890.

Midland Federal Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvių

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69TH STREET

(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE

(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.

(708) 598-9400

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Adv. Jonas Kairevičius. Lietuvos advokatų tarybos narys ir Kauno teisininkų sąjungos pirmininkas, birželio 28 d., penktadienį, Dainavoje įvyksiančioje Lietuvių studijų savaitėje skaitys paskaitą apie Lietuvos teismų santvarką.

Vytautas Bikulčius, gyvenantis Sunnyvale mieste, buvo specialiai atskridęs iš tolimosios Kalifornijos į „Jūratės ir Kaspyčio“ operos premjerą. Jam opera taip patiko, kad rytojaus dieną dalyvavo ir antrame spektaklyje. V. Bikulčius yra anksčiau gyvenęs Cicero prie Čikagos, tad čia ir dabar turi nemažai artimųjų bei pažįstamų, todėl jis kiekviena proga į Čikagą užsuka. Prieš išskrendant į Čikagą, jis Oakland, CA, matė krepšinio rungtynes, kuriose prieš vietinę — „Golden State Warriors“ — komandą žaidė Portlando komanda su Arvydu Saboniu. Jis sakė, kad susidomėjęs Saboniu buvo didelis. Kelias dienas prieš tai jis buvo nuvykęs į Sacramento miestą, kur stebėjo vietos „Wings“ komandos, kurios eilėse žaidžia Šarūnas Marčiulionis, rungtynes. Ten Marčiulioniu buvo rodomos didelės simpatijos.

Mickey Petroschius, daug metų buvęs Šv. M. Marijos Gimimo parapijos pradžios mokyklos sekretore, išėina į pensiją šių mokslo metų pabaigoje. Šį sekmadienį, gegužės 26 d., tarp 10-12 val. r., parapijos salėje ruošiamas su ja pabendra- vimas, atsisveikinimas ir visi- siams, ja pažinusiems, suteikiama proga padėkoti Mickey Petroschius už nuosirdų darbą ir pagalbą, suteiktą mokiniams, jų tėvams bei parapijiečiams. Visi nuosirdžiai kviečiami.

Mickey Petroschius.

x TRANSPAK praneša: „Pernai Lietuvos gyventojams buvo pateikta 620 milijonų klausinių, iš jų apie 60 milijonų klausinių surinko ūkininkai“. **Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą.** Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

x Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 312-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

Advokatas Vytas Misiulis 79 W. Monroe, Suite 1300, Chicago IL 60603
IMIGRACIJOS KLAUSIMAI Vizos pratimai, „žalios kortelės“ gavimo, ir t.t. Konsultuoja ir padeda sutvarkyti dokumentus. Valandos pagal susitarimą. (312) 775-5752

ARAS ROOFING Arvydas Kiela Denquame ir taurėms, vėdinti, stogai, Tel. 708-252-6746 Skambinti po 9 v.

Šv. Mišios, prašant Dievo, kad Šv. Kazimiero kongregacijos įsteigė Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja, bus aukojamos šeštadienį, birželio 1 d., 9:30 val. r., motiniškojo vienuolyno namo koplyčioje (2601 W. Marquette Rd.). Mišias aukos svečias iš Lietuvos, tenykštis jėzuitų provincijolas kun. Jonas Boruta, SJ. Visi maloniai kviečiami dalyvauti, nes ir Jėzus yra pasakęs, kad kur du ar daugiau meldžiasi kartu, ten ir Jis yra, tad Tevas iškalso maldos.

Korp. Giedros, 1996 m. premijos įteikimas įvyks birželio 9 d. Pasaulio lietuvių centre (12 val. didžiojoje salėje). Visuomenė kviečiama dalyvauti, pasveikinti bei pabendrauti su Birute Jasaitiene, moterimi, kuri ypatingai pasižymėjusi krikščioniškų bei socialinių idealų tarnyboje.

Ona Mazionytė, Chicago, IL, „Draugo“ laikraščiu atsiuntė 105 dol. auką, kartu su prenumeratos mokestiu. Kaip nesidžiaugti — ir vėl gaunam pagalbą iš mūsų čikagietis. Esame tikrai dėkingi už dienraščio įvertinimą ir dovaną.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės Čikagoje nariai kapu pošiuo dieną (Memorial Day), šį sekmadienį, gegužės 26 d., 10 val. r., vyks į Lietuvių tautinės kapinės lankyti ir prisiminti savo mirusiuosius. Pirmadienį, gegužės 27 d., taip pat 10 val. r., vykstama į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Visus šaulius dalyvauti ragina ir kviečia rinktinės vadovybė.

„Draugo“ administracijai reikalingas lietuvis studentas, gerai nusimanantis apie kompiuterius, padėti suorganizuoti kompiuterines programas. Darbas pilną laiką vasaros atostogų metu, o iki atostogų tik dalį darbo valandų. Kreiptis į administratorių Igną Budrį „Draugo“ telefonu arba laišku.

Algio Liepinaičio laiška, pavadintą „Kaunas-Nida; Nida-Kaunas, išspausdintą „Draugo“ laišku skyriuje gegužės 7 d., perspausdino Lietuvoje Kaune leidžiamas „Garsas“ ir „Lietuvos rytas“.

x A.a. Broniaus Racevičiaus atminimą pagerbdami, po šimtą dolerių kiekvienas Lietuvos našlaičiams aukoja dr. E. Ringus ir Janina Racevičienė. Reikiame užuojautą velionio artimiesiems ir dėkojame aukotojams! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Dėmesio! Visi naujosios kartos lietuviai Amerikoje kviečiami ir vakaronės susirinkimui š.m. birželio 1 d. 7 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Programoje rimtoji dalis, šokiai, vaišės ir pramogos. Informacija: Gintaras, tel. 312-585-3567.

x Už a.a. Karosų (Violetos, Onos ir Vytauto) sielas šv. Mišios bus aukojamos gegužės 28 d., antradienį, 8:30 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašoma pasimelsti.

x Akcijų, bėgimų bei kitų ver- tybių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patar- naus, duodami komiso nuolai- dą. Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531 ir Paulius Kurkulis, 312-360-5627, dirbą su Oppenheimer & Co., Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

Čikagos Lietuvių moterų klubo stipendijų fondo komitetas (iš kairės): Irena Yonaitytė, Irena Buchbinder, Sofia Zukaitė ir Irena Norbutienė.

Algis Birutis, Glen Ellyn, IL, siūsdamas „Draugo“ laikraščio prenumeratos mokestį, vėl jį ap- dovanuoja 105 dol. auka. Džiau- giasi dienraštis sulaukęs pagalbos, taip kaip gamta pava- sario. Esame nuosirdžiai dėkin- gi už dovaną.

Prieš penkerius metus Lietuvių fondo nariai sprendė vieno milijono dolerių sumos paskyrimą Lietuvai iš tada LF turėto pagrindinio penkių milijonų dolerių kapitalo. Tada LF nariams buvo išsiųsta 4,613 balsavimo kortelių su 26,415 balsais. Iki specialaus LF narių suvažiavimo 1991 m. liepos mėn. 27 d. buvo atgal gauti 1,348 LF narių atsakymai su 1,463 balsais. Šiuo klausimu balsavusieji didesne nei trijų ketvirtadalių balsų dauguma (už paskyrimą pasisakius 8,591 balsams arba 82%) nutarė paskirti vieną milijoną dolerių Lietuvai iš LF pagrindinio penkių milijonų dolerių turto. Prieš paskyrimą balsavo 179 nariai su 1,452 balsais (14%) ir susilaikė 68 nariai su 420 balsais (4%). Tą milijoną dolerių Lietuvai tvarkyti patikėtinais buvo išrinkta visa LF taryba. Vėliau susirinkusi patikėtinių taryba savo pirmininku išsi- rinko LF kūrėją dr. Antaną Razmą, kuris tas pareigas eina ir šiandien. Jis kartu su kitais septyniolika patikėtinių priežiū- ri Lietuvai paskirtų pinigų išmokėjimą ir kiekviename LF tarybos posėdyje duoda savo pranešimus, juos skelbia spau- doje.

JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė prašo patikslinti, kad „Pensininko“ žurnalas pradėtas leisti 1983 metais tuometinės Socia- linių tarybos pirm. Danguolės Valentaitės rūpesčiu. B. Ja- saitienė jį perėmusi globoti 1990 m. vasario mėnesį. Pradžioje „Pensininkas“ buvo labiau panašus į žiniaraštį, o per 13 metų išaugo į labai populiarų žurnalą, daugiausia redakto- riaus Karolio Milkovaičio, kuris jį redaguoja nuo pat pradžios, dėka.

Čikagos skautų ir skaučių savaitgalinė iškyla — „Džiam- borė '96“, š.m. birželio 7-9 d. vyks dr. Leono ir Irenos Kriau- čeliūnų ūkyje, Lemont, IL. Skautai ir skautės nakvos dvi- naktis, jaunesnieji skautai, — es vieną naktį. Informacijas teikia turtininkai. Daugiau žinių atei- nantios savaitės „Skautybės kelyje“.

Santaros-Šviesos konfe- rencija šiemet ruošiamą Vilniu- je birželio 20-23 d. Apie daly- vavimą prašoma pranešti: San- tara-Šviesa, faksas — 370-2-613-148. Santaros-Šviesos 43-čiasis suvažiavimas vyks Pasaulio lietuvių centre, Le- monte, rugsėjo 5-8 d.

x Remigijus Gaška kalbės apie Lietuvos olimpinės per- spektyvas „Saulutės“ „Atviro žodžio“ forumo penktadienį, birželio 7 d., 7:30 v.v. Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje. Su savim R. Gaška atsivės keletą bilietų ir olimpinės run- gtynes Atlantoje. Šiuos bilietus kaip „door prize“ galės laimėti atvykę išgirsti pranešimą. Visi maloniai kviečiami pasiklausyti, kaip Lietuvos sportininkai ruošiasi šių metų Olimpiadai.

DAKTARAS-MUZIKAS „SEKLYČIOJE“

Saulėi besiskverbiant pro plaukiančių debesų kamuolius ir siunčiant karštesnius spin- dulius žemėn, mūsų Marquette Parko ir tolimesnių apylinkių popiečių mylėtojai būreliais plaukė į „Seklyčią“ pasiklau- syti pranešimo kaip apsaugoti dantis nuo per greito gedimo.

Elena Sirutienė, būdama visada linksma ir gerai nusitei- kusi, nors kadaise yra sakiusi, kad kartais „kinkos“ dreba, ma- tant didelį būrį susirinkusių svečių, pristatė dr. Leonidą Ragą, pažymėdamą, kad dr. L. Ragas yra ne tik geras dantų daktaras, bet ypatingų gabumų menininkas, sportininkas, teni- so žaidėjas, slidinietas, straips- nių ir spaudą rašytojas, o vasarą mėgsta pasivažinėti ir „roller skate“ — pačiužomis su ra- tukai.

Pradedant 1989 metais, Čikagos miesto savivaldybė, vadovaujama mero Richard M. Daley, išrankiojo iš gatvių, tu- ščių žemės sklypų bei mašinų pa- statymo aikščių 300,000 palik- tų aplūžusių ar nelegaliai pasta- tytų automobilių. Nemažai tų automobilių buvo pavogti, apdaužyti ar išplėsti ir po to nusikaltėlių palikti. Pagal val- stijos įstatymus, ilgą laiką palikti viešose vietose automo- biliai gali būti miesto vilkikų nutempti dviem būdais: su- daužyti ar kaip kitaip laikomi pavojingais, automobiliai nutempti tuoj pat: jeigu au- tomobilis nesukelia jokio pa- vojiaus, bet šiaip paliktas, paprastai policijos pažymimas specialiu lipinuku, kuris isako savininkui per septynias dienas masiną atsiimti. Jeigu tai nepa- daroma, masina nuvelkama.

Meras ragina miesto gyventojus pranešti, jeigu jų apylinkėje yra aiškiai pamestų mašinų. Skam- binti Mayor's Office of Inquiry and Information tel. 744-5000 (galima skambinti 24 val.).

Lietuvos ir Pietų Amerikos tautinių šokių grupės dalyvaus pošventiniame koncerte, kuris vyks antradienį, liepos 9 d., Jaunimo centre. Koncerte daly- vaus „Grandinėles“ ir „Vėt- rungės“ tautinių šokių ansam- bliai iš Lietuvos, bei „Inkaras“, „Saltinis“ ir „Dobilas“ iš Pietų Amerikos. Pošventinio koncerto komisijos pirmininkė Rita Šakė- nienė su savo talkininkais kvie- čia visus gausiai dalyvauti šiame atsisveikinimo su sve- čiais koncerte.

Pirmoji pastovi gyvenvietė Amerikoje įkurta 1565 m. rug- sėjo 8 d., kai į šį žemyną atplau- kė ispanų ekspedicija. Gyven- vietė pavadinta St. Augustine (Floridoje) vardu.

MOTINOS DIENA „SEKLYČIOJE“

Gegužė yra gėlių žydėjimo mė- nuo. Neveltui šis mėnesis yra paskirtas Motinų pagerbimui. Nuo šios tradicijos neatsilieka ir mūsų „Seklyčia“. Išradingoji programų vedėja Elena Siruti- nė suorganizavo dviejų dalių programą. Pirmąją dalį atliko iš Lietuvos atvykusi Gitana Snap- kauskaitė (altas), dirbanti Ky- bartuose kaip muzikos moky- toja ir dirigentė. Ji pati akom- panavo savo dainoms. Ji daina- vo šias dainas: „Tu numegz- man, mama, kelią“, „Mūsų dienos kaip šventė“, „Pienės“, „Daug, daug dainelių“ ir keletą kitų.

Po pertraukėlės antrąją pro- gramos dalį užpildė meninių ga- bumų turintys „Seklyčios“ lan- kytojai. Virginia Gudenko pa- skaitė keletą eilėraščių, skirtų motinai. Ona Lukienė, nuola- tinė „Seklyčios“ talkininkė ir turinti daug meniškų gabumų, padėklamavo eiles, sukurta- Elenos Sirutienės, paskirdama visoms motinoms.

Balys Razimas, fortepijoninės muzikos mėgėjas, paskambino keletą melodinių kūrinėlių, o šokių mėgėjams — porą valsių ir polkų, bet šokių neatsirado. Žinomas žemaitių poetas Apo- linaras Bagdonas perskaitė porą eilėraščių, skirtų partizanų mo- tinoms, vieną — žemaitiškai.

Praėjusių metų lankytojas iš Lietuvos Romualdas Kosinkas atsiuntė ilgąją rašinį motinų garbei. Šį eilėraščių su įsijau- timu, perskaitė Elena Sirutienė. Buvo ir daugiau norinčių pa- gerbti motinas, bet dėl laiko stokos negalėjo pasireikšti.

Marija Juknienė, Margaret Norvaišienė, Marytė Strungie- nė ir Stasė Kazlienė įteikė gvą gėlių vazoną Elenai Sirutienei, sakydamos, kad šias gėles skiria — nepulti ir nevilti. Visada galvoti tik gerai, nors kartais ir būtų sunku. „Jeigu galvosite apie „graborių“, jo ir sulauksite. Pasirūšiame ir Dievas pade- da“, sakė daktaras.

Pranešime „Nebūtina griežti dantimis“, daktaras panaudojo smuiką. Baigdamas savo prane- šimą, dr. L. Ragas kvietė susi- rinkusius daugiau domėtis muzika, sportu, grožinės litera- tūros skaitymu, kelionėmis ir žiūrėti į gyvenimą iš skaidrio- sios pusės. Tada ir kraujo spau- dimas pagerės ir galima bus iš- vengti kitų kūno negerovių.

Gardžiuojantis šeiminių pagamintais pietumis, linksma- sis daktaras, priedamas prie kiekvieno stalo, smuiko garsais linksmino valgančius, atliko meninę dalį. Tai pirmas įvykis „Seklyčioje“, kada vienu šūviu buvo „nušauti du zuikiai“.

Po to buvo pravaista loterija. Nors daiktai nebuvo iš bran- giųjų, bet kiekvienas norėjo laimėti. Nelaimėję taip pat nenusiminė, nes gauti pinigai bus panaudoti „Seklyčios“ išlaikymui.

Elena Sirutienė dėkojo links- majam daktarui ir kvietė da- žniau atsilankyti ir su soliste Praurime padainuoti duetą.

Ant. Pauzuolis

ko ir nemažas skaičius lietuvių, neseniai atvykusių iš Lietuvos. Ant. Pauzuolis

PRISIMENAME VIKTORĄ PETRAVIČIŲ

Šiomet, gegužės 12 d. Vikto- rui Petravičiui sukanka 90 me- tų. Neatsitiktinai parašiau „su- kanka“, o ne „būtų sukakę“. Nors šis pagarsėjęs lietuvių gra- fikas Anapilin iškeliavo jau prieš keletą metų, jis tebėgy- vena tarp mūsų ne tik savo kū- riniais, bet ir jį pažinojusiųjų prisiminimuose. Kad tikrai ne- mažai išėivijos lietuvių asme- niškai pažinojo dailininką ir jdo- miai leido su juo laiką, liudija Algimanto Kezio iniciatyva su- rengtas vakaras apie dailininką Viktorą Petravičių „Galerijoje“, Stickney. Susirinko tie, kuriuos savo kūryba, savo nemeluotu gyvenimu, savo pasaulėjauta palietė šis dailininkas. Gražiai kalbėjo Dalia Kučienė. Ji trumpai aptarė kelis dailininko jai dovanotus darbus, pabrėžė kūrybingo žmogaus, autentiško, „nuogo“ menininko svarbą Pet- ravičiui. Įdomių anekdotinių situacijų iš dailininko gyvenimo prisiminė Vytautas Vepštas, Vytautas Zalatorius, Petras Aleksa. Ypač gražiai, šiltai, su gaivia jumoro gaidėle apie me- nininką pasakojo jo mokinė Magdalena Stankūnienė. Taip pat vakare dalyvavo Aldona Ka- minskienė, Algis Janušas ir kiti.

Po visų prisiminimų viena li- ko aišku — Viktoras Petravičius buvo išpuodinga, kampuota, ne- nuglaistyta, nenupudruota as- menybė. Gyvas žmogus, turėjęs savo nuomonę ir būdą tai nuo- monei išreikšti. Apie save jis kalbą savo kūryba, o amžini- kai pasakoja apie jį kitokio po- būdžio tekstais.

Didelį darbą, už kurį turėtų būti dėkingas meno gerbėjai, di- rba Algimantas Keys. Jo pa- stangomis prieš porą metų bu- vo išleistas knygos apie Vikto- rą Petravičių pirmasis tomas. Dabar A. Keys jau turi paren- gęs ir antrąjį tomą. Belieka iš- leisti. Lešų telkimas vyksta „naujoviškai“ — Lietuva pade- da Amerikai. Lietuvos dailininkai yra sudovanę savo darbus, kuriuos pardavus lešos bus pa- naudotos antrajam tomui iš- leisti. Šie Lietuvos dailininkų kūriniai eksponuojami Lemon- te.

Na, o grįžtant prie pokalbių apie Petravičių belieka priminti, kad prisiminimų vakaras „Galerijoje“ buvo tik pirmasis. Šeštadienį, gegužės 11 d. Lie- tuvių Dailės Muziejuje, Lemonte, vyko antras toks „sugrįžimas“ į svečius pas Petravičių.

Karilė Vaitkutė

• 1620 m. rugsėjo 16 d. iš Anglijos Plymouth uosto į „nau- jąją žemę“ išplaukė Mayflower laivas su 102 keleiviais, pasi- ruošusiais įsikurti neseniai at- rastoje Amerikoje.

Prie 56 ir Claremont gatvės jau yra naujas užrašas — „Honorary Lithuanian Youth Center Dr.“ Užrašo pakeitimo proga išklmėse (iš kairės): dr. Leonas Kriaučiūnas, kun. Juozas Vaidys, SJ, Irena Kriaučiūnienė, Zigmą Mikuzia, I distrikto atstovas Bobby Rush, 16-tosios seniūnijos pareigūnė Shirley Coleman, Vaclovas Momkus, Juozas Bagdžius, Cook apskrities pareigūnas Joseph Moreno, Chicago Cable TV vadovas Nolan Roger ir Juozas Kulys.

Nuotr. Zigmo Degučio